

Anul XIV
Nr. 27
APRILIE
2024

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

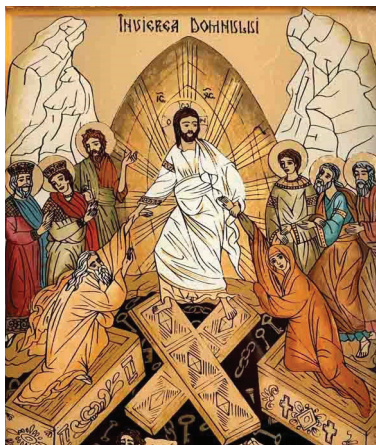
DOXOLOGIA

«Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi...»

«Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfântă Învierea Ta o laudăm și o slăvim...»

Hristos Domnul S-a răstignit pentru mântuirea noastră, aducându-Se jertfă Tatălui (I Corinteni XV, 3) și a înviat din morți, făcându-Se începătură a învierii celor adormiți (I Corinteni XV, 20). Așadar, în centrul operei de Răscumpărare a neamului omenesc stau Pătimirile, moartea pe Cruce și Învierea Mântuitorului.

În toate cele trei direcții, proprii învățaturii ortodoxe despre Răscumpărarea sau mântuirea obiectivă, Mântuitorul Hristos a restabilit comuniunea de iubire a omului cu Dumnezeu, cu sine însuși și cu semenii, iar astfel a înnoit întreaga fire umană. Prin ascultarea Sa până la moartea pe Cruce, Hristos a luat asupra Sa, prin firea asumată, în mod real și deplin tot blestemul, făcându-Se pentru noi blestem, tot păcatul și neascultarea omului și a recapitulat în Sine întreaga creație, nu numai pe om. Căci toată creația, din cauza omului care adusesese asupra ei blestemul, avea nevoie de Cruce, adică de restaurare și înnoire (Romani 8, 22).

Sfântul Chiril al Alexandriei († 444) scria, că „oriunde este păcat, nu mai este jertfă curată”. Jertfa este renunțarea la orice egoism, ca formă a păcatului, este predarea totală Tatălui ceresc și numai Hristos a putut aduce o astfel de jertfă. El S-a adus Tatălui jertfă atotcurată pentru noi cu scopul de a realiza în Sine ca Om această stare de totală predare Tatălui, pentru ca El să ia chip în noi în această stare (Galateni 4, 19).

Crucea lui Hristos este manifestarea negrăitei și nemărginitei iubiri și puteri a lui Dumnezeu, față de omul supus morții din pricina păcatului, este afirmarea vieții împotriva morții, care a fost desființată. Pe Cruce în modul cel mai deplin, după întrupare, Hristos temeluiește Biserica, Trupul Său tainic, ca una ce este atrasă în jertfa lui Hristos și care va aduce în veac jertfă Tatălui, prin Duhul Sfânt pe Hristos, dar și pe ea însăși o dată cu Hristos. Pe cruce, firea umană a fost eliberată de sclavia păcatului și a morții, fiind întărită și deschisă lucrării Duhului Sfânt asupra ei prin Sfintele Taine, care izvorăsc din Hristos Cel răstignit și înviat.

Părintele Constantin Galeriu († 2003) afirma: „creștinul ortodox se roagă așa: «Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o laudăm și o slăvim...». Dar rădăcina acestei mărturii este Hristos și e mărturia Lui. În Evanghelii, de trei ori, Mântuitorul a vestit Pătimirile Sale: «Iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor! Va fi lovit, batjocorit, răstignit, omorât!», finalizând cu acest cuvânt: «dar a treia zi va învia» – unitate adâncă între Cruce și Înviere, între Jertfă și Înviere. Pentru că, fundamental, Crucea reprezintă momentul suprem al iubirii divine” (Cruce și Înviere în credința și viața ortodoxă, 2015 - Editura Doxologia).

Învierea Domnului este răspunsul Tatălui de primire a jertfei lui Hristos pe Cruce, ca jertfa a Lui și a întregii umanități, pe care El o aduce împreună cu El în starea Sa de jertfă. Dar și mai mult decât aceasta, Învierea pecetluiește jertfa și desăvârșește opera de Răscumpărare a neamului omenesc prin înnoirea și îndumnezeirea firii umane aduse de înviere. Chipul lui Dumnezeu din om, stricat de păcat, a fost acum, după restaurarea și întărirea lui, prin Întrupare și

Cruce, înnoit total și făcut transparent deplin Duhului Sfânt.

Prin Domnul Iisus Hristos, timpul a devenit un timp spre înviere și spre viața de veci, mai bine-zis, „timpul întreg a devenit un ajun al duminicii veșnice, al petrecerii veșnice în lumina descoperită a învierii” (Pr. Prof. Ștefan Buchiu). Toată creația tinde spre învierea generală ca spre sensul ei deplin și spre desăvârșirea ei în Dumnezeu. Revelația clară a lui Dumnezeu în creație și revelația sensului creației coincid și ea va atinge deplinătatea în învierea generală.

Trebuie să știm că, prin Cruce și Înviere, Hristos Domnul a arătat că moartea nu are ultimul cuvânt, ci doar îi dă omului posibilitatea de a trece prin Taina Sfântului Botez în nemurirea anticipată. În Taina Sfântului Botez, prin care am renăscut în Hristos, și în Taina Euharistiei, care ne desăvârșește nașterea din nou, ni se descoperă Crucea în toată tăria ei și astfel devenim purtători ai Tainei Crucii lui Hristos. Fără Cruce, care este puterea lui Dumnezeu (I Corinteni 1, 18), și fără Hristos cel răstignit, viața noastră nu are sens. De aceea, Sfântul Apostol Pavel nu voia să se laude decât în Crucea lui Hristos, ca singura putere și realitate prin care lumea este răstignită lui și el lumii (Galateni 6, 14). Înnoirea zilnică a omului, despre care vorbește Sfântul Pavel în a doua Epistolă către Corinteni (4, 16), se realizează prin Cruce și presupune o închinare „în duh”, care își află sensul și împlinirea în închinarea cea „în adevăr”, inaugurată de Iisus Hristos. Adevărul presupune participarea reală la plinătatea lui Hristos (Coloseni 2, 9-10), participare care se descoperă prin „semnul Fiului Omului”.

Fiind mărturisitori ai Învierii Domnului și străduindu-ne să-L sălășluim pe Hristos Cel Înviat în inima noastră, ne sfințim viața, urmând îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde se află Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu. Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ, căci viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu” (Coloseni 3, 1-3). Deschizându-ne inimile și sufletele înaintea Jertfei și a Învierii Fiului lui Dumnezeu, să călătorim pe calea desăvârșirii înțelegând că „Hristos este viața noastră” (Coloseni 3, 4).

Pentru a ne împărtăși de Hristos, Viața lumii, suntem chemați să primim „pâinea cea vie, Care S-a pogorât din cer...Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii – spune Domnul - este trupul Meu” (Ioan VI, 51). Începutul vieții veșnice îl facem atunci când ne împărtășim cu Trupul cel înviat al Domnului nostru Iisus Hristos, Care ni Se oferă „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci”. Euharistia cuprinde ea însăși taina Răstignirii și a Învierii, după cum evidențiază Părintele Dumitru Stăniloae († 1993): „dacă Hristos nu S-ar fi răstignit și n-ar fi înviat, n-ar fi fost posibilă Cina cea de Taină și Euharistia din Biserică. Euharistia de la Cina cea de Taină este anticiparea tainică a jertfei de pe Golgota și a Învierii. Este dovada că Hristos a trăit la Cina cea de Taină în mod tainic jertfa și învierea Sa, așa cum le va trăi în Euharistia Bisericii, ca să le imprime și în trupul și sângele nostru”.

Învierea Domnului ne dăruiește, pe de o parte, o victorie asupra păcatului, pe de altă parte, o biruință asupra morții însăși. Mai mult, această mare taină ne aduce la o stare harică de trăire cu Dumnezeu, care este fără de păcat și fără de moarte. Cu Hristos, noi pășim în veșnicie!

Putem afirma că Învierea Domnului Hristos este, prin excelență, calea îndumnezeirii naturii noastre omenești și a participării trupului nostru trecător la bunurile veșnice, mai presus de fire, este o călătorie în lumină lăuntrică a sufletelor noastre, iar în viziunea unor Părinți

continuare în pagina 4

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

ÎN HRISTOS CEL RĂSTIGNIT ȘI ÎNVIAT SUNTEM IERTAȚI ȘI ÎNVIAȚI

CĂTRE TOT CLERUL, CINUL MONAHAL ȘI POPORUL DREPT SLĂVITOR DIN ÎNTREAGA ARHIEPISCOPIE

«Căci precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia» (I Cor. 15, 22)

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Domnul Hristos Cel Înviat din morți,

Sărbătoarea mai presus de toate sărbătorile, Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, este centrul vieții noastre creștine. Prin urcarea Sa pe Cruce, Domnul Hristos pune în balanța morții viața Sa pentru a ne ridica din propria noastră moarte. Moștenită de noi toți prin păcatul protopărinților Adam și Eva, moartea a câștigat omenirea întreagă care a stat sub stăpânirea ei și a celui rău, cel ce a împins-o prin viclenie în mrejele ei. Alegerea neascultării de Dumnezeu a primilor oameni a însemnat pentru ei și urmașii lor despărțirea de Dumnezeu și de voia Sa. Pe lângă moartea trupască, oamenii au fost supuși de atunci încolo și celei sufletești. Păcatul înseamnă îndepărtarea de Dumnezeu, ruperea de voia Lui, după chipul celui dintâi Adam. „Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Fac. 2, 17), i-a spus Dumnezeu lui Adam. Neputința, rușinea și teama de a se întoarce spre Dumnezeu și voia Lui (cf Fac 3, 10), după păcat, a făcut să crească zidul între om și Creatorul său. Când i-a izgonit pe Adam și Eva din Rai, după păcat, Dumnezeu a făgăduit să zdrobească pe ispititorul omului prin însași sămânța celei care a fost ispitită, a Evei celei dintâi (cf Fac 3, 15). Adam cel Nou, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului din Eva cea nouă, Fecioara Maria, strică, pe Cruce, zidul care s-a ridicat prin păcat între om și Dumnezeu, împăcându-l în Sine pe om cu Părintele ceresc, prin iertare. „Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două – una, surpând peretele din mijloc al despărțiturii, ... ca într-un Sine, pe cei doi să îi zidească într-un singur om nou și să întemeieze pacea, și să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniți într-un trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmășia... Că prin El avem și unii și alții apropierea către Tatăl, într-un Duh.” (Efeseni 2, 14-18)

În Vechiul Testament, prin supunerea lui Isaac tatălui său Avraam (cf. Fac. 22), Părintele ceresc Îl arată pe Cel al cărui chip era Isaac, și anume Fiul Său Cel Unul-Născut. „... Isaac era chipul Celui ce a fost bătut în cuie pe ea (pe Cruce) - ne spune Sfântul Grigorie Palama - fiindcă a fost ascultător de tatăl său, ca și Hristos, până la moarte; iar berbecul dat în schimbul lui L-a preînchipuit pe Mielul lui Dumnezeu dat ca să fie jertfit pentru noi; iar tufișul de care berbecul era legat cuprindea taina chipului Crucii; de aceea se numea acel tufiș Sabek, adică tufișul iertării, așa cum și Crucea este lemnul mântuirii.” (Sf. Grigorie Palama, Omilii I, ed. Anastasia 2004, p.150).

Iubiți frați și surori,

Întorcerea la Dumnezeu prin pocăință, atunci când cunoaștem păcatele noastre, ne aduce iertarea din partea Lui. Iar iertarea pe care Părintele ceresc ne-o dăruiește din iubire, prin pocăința noastră, este cea dintâi manifestare a învierii noastre, adusă nouă în dar de noul Adam, Iisus Hristos, Fiul Său Cel Unul-Născut. Păcatul ne duce la moartea sufletească, moarte care nu se vindecă decât prin

pocăința noastră și iertarea din partea lui Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu ne învie sufletește prin iertarea pe care, fiind pe Cruce, o cere pentru noi de la Părintele ceresc: „Părinte, iartă lor, că nu știu ce fac.” (Lc. 23, 34), iar mai apoi, după Înviere, o dăruiește Apostolilor Săi pentru iertarea și ridicarea din păcat a celor ce vin la El. „Luați Duh Sfânt – le spune Domnul Hristos ucenicilor Săi intrând în mijlocul lor prin ușile încuiate – cărora le veți ierta păcatele, iertate vor fi, iar cărora le veți ține, ținute vor fi.” (In. 20, 22-23)

O succesiune de vindecări și ridicări din rănile și moartea sufletească lucrează Domnul Hristos în viața noastră prin Taina Spovedaniei, în care iertarea care vine de la El este lucrătoare și purtătoare de roade. Ea este lucrătoare și prin darurile care se revarsă peste noi din Izvorul dător de viață – Coasta Sa. Arătându-Și Coasta lui Toma, Domnul ne încredințează asupra sensului jertfei Sale pe Cruce, care este manifestarea și arătarea iubirii Părintelui ceresc pentru om, iubire care ne aduce spre hrană roada roadelor dăruită nouă: hrana cea spre Înviere ce izvorăște din Coasta străpunsă pentru veșnicie din care toți ne adăpăm. Din acest izvor pe care Hristos Domnul ni-l izvorăște, curge pentru veșnicie Viața Lui înspre noi, în Biserică, prin care El ni Se face hrană și adăpare și iertare și înviere și viață veșnică. Firea omenească asumată de Hristos devine una pascală, deoarece prin ea omul întreg, Adam întreg, „trece din moarte la viață, din necunoaștere la cunoaștere, din păcat la sfințenie”.

Domnul Hristos, Care este pacea noastră, întemeiază Împărăția Sa la poalele Crucii Sale. Din coasta Sa împunsă, ca mărturie a morții Sale pe Cruce, vor ieși apa și sângele, ca cele care preînchipuiau intrarea și rămânerea în Împărăție (Botezul și Euharistia), care sunt ușa prin care se intră și se rămâne înăuntru, călăuză fiind Duhul Sfânt. Adică apa însemnând Botezul, iar sângele Euharistia, hrana poporului nou care a intrat în corabia și Împărăția Lui nepieritoare, Biserica Sa. Însuși Hristos este Cel care Se dă, în Euharistie, hrană și băutură netrecătoare. „Și dacă împărații pământului își caută însoțitori gata să meargă la moarte pentru ei, iată că Domnul S-a dat pe Sine Însuși morții pentru noi...” (Sf. Grigorie Palama, Omilii I, ed. Anastasia, p. 157).

Această nouă Împărăție pe care El ne-o pune înaintea are ca luminător Însași Învierea Sa din morți. El va rămâne veșnic Soarele ei, pe care nimeni și nimic nu Îl poate întuneca, decât alegerile pe care noi oamenii le facem pentru a-L îndepărta din viața noastră. În Împărăția Lui, cea a Învierii și a Vieții, El este Soarele dreptății, Cel Care luminează și încălzește cu dragostea Sa până la sfârșitul veacurilor pe tot omul care vine la El sau se întoarce înspre El și la El.

Iubiții mei,

Crucea bătrâneții este una foarte grea pentru noi oamenii, ființe plămădite spre comuniune, mai ales când o trăim în singurătate, uitați de copii și de toți. Biserica ne aduce înaintea anul acesta mai

mult ca oricând o stare de fapt pe care mulți o constatăm în propriile noastre familii: uitarea de părinți și de cei mai în vârstă! Foarte mulți dintre noi, cei care trăim departe de părinți, se poate să îi uităm și să nu le dăm atenția cuvenită, ceea ce le aduce multă suferință sufletească, pe lângă toate neputințele trupești cu care trăiesc și se luptă. Abia atunci când pleacă dintre noi le simțim lipsa și ne plângem greșeala de a-i fi uitat. Se poate ca uneori să nu știm ce să facem pentru părinții noștri, chiar ei ne spun, pentru a nu ne încurca oarecum, că nu au nici o nevoie, că nu doresc nimic de la noi, că nu au lipsuri, că sunt mulțumiți cu ceea ce Dumnezeu le dă. Poate fi adevărat, însă ceea ce sigur le lipsește este atenția noastră și recunoștința noastră pentru ei, care ne-au dat viață cu darul lui Dumnezeu. El ne îndeamnă la recunoștință pentru cei ce ne-au născut și ne-au crescut, punând aceasta ca o componentă a firii omului pe care El a plămădit-o. De aceea și una dintre cele 10 Porunci pe care Dumnezeu le-a dat se referă la recunoștința pe care trebuie să o aibă omul pentru cei care i-au dat viață: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să îți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeu ți-l va da” (Ieșire 20, 12).

În același timp, Biserica ne pune înaintea anului acesta pe cei care s-au preocupat și se preocupă de frumusețea adevărului de credință transpus în imne și cântări care dau frumusețe și unicitate mărturisirii adevărului de credință, aceștia fiind imnografi și cântăreții bisericești. Cărora să le urmăm cu perseverență, dacă nu în alcătuiri, măcar în păstrarea și perpetuarea Tradiției autentice. Este un îndemn pentru noi să luăm aminte și să prețuim mai mult frumusețea Casei Domnului care se umple și de frumusețea mărturiei de credință exprimată prin imne și cântarea acestora, spre slava Celui ce ne-a lăsat moștenire Biserica Sa. Chiar în aceste zile de sărbătoare putem gusta și aprecia din frumusețea exprimării adevărilor de credință prin imnele și cântările slujbelor Sfințelor Patimi și ale Învierii Domnului Hristos, unice în felul lor, care sunt în inima exprimării liturgice a credinței noastre ortodoxe.

continuare din pagina 2

ai Bisericii, nu e altceva decât „o trăire a luminii dumnezeiești și o pregustare a Împărăției Cerurilor, o transfigurare anticipată”. Hristos este Paștele nostru, El nu ne-a trecut prin Marea Roșie, așa cum a trecut Moise cu poporul ales, ci ne-a trecut de la moarte la viață. Hristos a făcut din Crucea Sa o punte pe care ne-a trecut de la moarte la viața veșnică.

Să rugăm pe Domnul nostru Iisus Hristos, Cel înviat din morți, să facă din noi ființe pascale, adică să ne ajute să trecem de la păcat la viață curată. Să arătăm în viața cotidiană mai multă credință curată, iubire față de semenii, iertare și să înmulțim fapta cea bună.

Fie ca Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos să aducă în sufletele noastre, ale tuturor, binecuvântarea, pacea și bucuria din Lumina cea neînserată, „întru înnoirea vieții” (Romani VI, 3), spre veșnică sălășluire în Împărăția Sa cea cerească.

Hristos a Înviat!

Pr. Paroh Romică Nicolae Enoiu

Frați și surori în Domnul,

Bine știind că mulți dintre frații noștri creștini suferă din cauza războaielor, a foametei, a bolilor contagioase, pentru care, mai ales atunci când suntem binecuvântați cu multe daruri, trebuie să mijlocim înaintea lui Dumnezeu, să încercăm să îi ajutăm și cu cele necesare. Nu întotdeauna este nevoie să mergem foarte departe pentru a găsi pe cel în nevoi de tot felul, sufletești și trupești, ajunge să deschidem bine ochii împrejurul nostru pentru a sări în ajutorul aproapelui, ca fi ai Celui Înviat și moștenitori ai poruncii iubirii aproapelui, luând aminte că „... aceasta este înțelepciunea lui Dumnezeu și puterea Lui, a birui prin slăbiciune, a se înalța prin smerenie, a fi bogat și a se îmbogăți prin sărăcie”, în toate încercând să urmăm Lui.

În această zi a Învierii suntem încredințați că moartea nu mai are putere asupra noastră, a fost biruită pentru totdeauna și precum Hristos Domnul a înviat, ne-a umplut și pe noi de Învieria Lui prin Botezul nostru prin care ne-am îmbrăcat cu El, făcându-Se El Înșuși Veșmântul nostru cel nou, Viața noastră, Darul cel mai de preț. Sărbătoarea Învierii Domnului din acest an să vă fie plină de lumină sufletească și bucurie deplină.

Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

Al vostru către Hristos Cel înviat împreună rugător și de bine doritor,
† Iosif,

Arhiepiscop al Europei Occidentale
și Mitropolit al Europei Occidentale și Meridionale
Paris, Învieria Domnului

Rugăciunea Părintelui Ilarion Argatu

Doamne Dumnezeul nostru și al tuturor puterilor dăruiește sănătate și vindecă-i pe cei bolnavi, dă-le hrană celor înfomețați, haine și adăpost celor ce nu au, libertate celor ce sunt lipsiți de ea, iertare de păcate tuturor. Dă Doamne liniște și pace în lume și ne iartă pe noi păcătoșii.

Doamne, luminează mințile și dă smerenie la toți mai-marii vremii care vor să distrugă întreaga omenire, pentru ca să rămână ei stăpânii acestui sfânt pământ al Tău Doamne!

Întărește-ne în dreapta Ta credința, alungă de la noi pe toți vrăjmașii, cei văzuți și nevăzuți. Dăruiește-mi și mie Doamne, tot ceea ce Tu crezi că-mi este de folos, fie Doamne, așa cum voiești Tu și nu după voia mea.

Doamne, noi ne rugăm pentru cei care nu au timp să se roage, pentru cei care nu au credință, pentru cei ce nu au nădejde în Dumnezeu. Ne mai rugăm pentru săraci și pentru cei, pentru care nimeni nu se mai roagă. Și mai pomenește Doamne și pe cei adormiți pe care nimeni nu-i pomenește.

Binecuvântat fie Numele Tău Cel Sfânt în vecii vecilor. Amin..

2024 – Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor

Bolile și vindecarea, suferința și mântuirea

Dumnezeu l-a creat pe om din iubire, ca omul să se împărtășească veșnic de iubirea Lui. La început, toate au fost create „bune foarte” și nici o faptură nu cunoștea stricăciunea. Dar, după ce primii oameni au căzut în păcat, călcând porunca lui Dumnezeu, întreaga faptură a fost înjugată cu suferința, cu bolile și cu moartea. Și pentru că toate aceste stricăciuni au apărut în urma păcatului, Cuviosul Nil Ascetul ne spune că „boala este o stare contrară firii”, nefirească sau anormală. Născute de păcat și unite cu acesta, toate suferințele, boala și moartea nu vor putea fi biruite în chip desăvârșit decât după sfârșitul lumii acesteia, în Împărăția lui Dumnezeu, unde nu există „nici plângere, nici strigăt, nici durere” (Apocalipsă 21, 4).

Din viața omului pe acest pământ nu pot lipsi „spini” durerilor, cum învață Cuviosul Efreim Filotheitul: „Din clipa în care am căzut din adevărata fericire, viața omului este o mucenicie, în care seceră roada neascultării, potrivit celor spuse: *Spini și pălămidă va răsări ție pământul* (Facere 3, 18), încă și pământul inimii. Cum vom cunoaște că suntem surghiuniți, dacă nu prin necazuri și suferințe?” (Arhim. Efreim Filotheitul, *Povețe părintești*, Editura Evanghелиsmos, București, 2015, p. 37). În lumea aceasta, care își păstrează încă mult din frumusețea și bunătatea ei, omul rabdă spini de depărtării lui de Dumnezeu, căutând tămăduirea și odihna, ca într-un spital duhovnicesc. Prin urmare, toate suferințele prin care trece omul nu sunt altceva decât medicamente sau leacuri amare, cum învață Sfinții Părinți.

Calea către Împărăția lui Dumnezeu este îngustă și aspră

Domnul Iisus Hristos arată cu însăși viața Sa că „strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt care o află” (Matei 7, 14). Calea mântuirii este strâns unită cu calea suferinței, iar pe această cale aspră au mers toți sfinții, cum arată Sfântul Paisie Velicicovski: „Nu este cu puțință să mergem pe calea cea dreaptă și să nu întâlnim necazuri, să nu cădem cu trupul în vreo boală sau să nu avem vreo suferință, să fim cu trupul mereu sănătos. Dacă voim, însă, să viețuim cu fapte bune, apoi să voim a umbla și pe calea Părinților. Nu e cu puțință a ne apropia de Hristos fără suferință, iar cine leapădă suferința, acela leapădă și mântuirea” (Sfântul Paisie Velicicovski, *Crinii țarinii*, Editura Anastasia, București, 1996, p. 19). În boli și necazuri sfinții vedeau chiar semnele apropierii lor de Împărăția cerească, precum învață Sfântul Isaac Sirul: „Când afli pace neschimbată în calea ta, teme-te, pentru că ești departe de cărarea pe care pășesc picioarele obosite ale sfinților. Căci cu cât pășești mai sigur pe calea ce duce spre cetatea Împărăției și te apropii de cetatea lui Dumnezeu, cu atât să ai mai mult ca semn tăria necazurilor ce te întâmpină” (Sfântul Isaac Sirul, *Capete despre nevoiță*, XLVI, în Filocalia 10, p. 216). Suferința nu poate lipsi din viața omului, fie când ea vine ca urmare a păcatelor omului, fie când face parte din tainica pedagogie a Iubitorului de oameni Dumnezeu. În orice caz, prin harul lui Dumnezeu, durerile omului se prefac în trepte pe calea mântuirii, cum scrie Apostolul Pavel: „Prin multe suferințe trebuie să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 14, 22). Și nu doar calea mântuirii este presărată cu dureri, ci oricare alta din lumea aceasta, cum observă sociologul Ernest Bernea: „Nu există om, la orice treaptă s-ar afla, fără să dea tribut suferinței” (Ernest Bernea, *Îndemn la simplitate. Cel ce urcă muntele. Trepte bucuriei*, Editura Predania, București, 2011, p. 91). **Suferința omului este ascunsă în iubirea lui Dumnezeu**

Deși nu poate fi înțeles în mod deplin în viața aceasta, rostul suferințelor omului trebuie căutat în taina iubirii lui Dumnezeu. În același fel, tocmai

suferința pățită de Fiul lui Dumnezeu pe Golgota descoperă mai bine lumii iubirea necuprinsă a lui Dumnezeu față de neamul omenesc. Dumnezeu nu vrea suferința omului, ci din contră, vrea fericirea și mântuirea lui, cum Înșuși spune: „Precum este adevărat că Eu sunt viu, tot așa este de adevărat că Eu nu voiesc moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea sa și să fie viu” (Iezechiel 30, 11).

Întruparea Fiului lui Dumnezeu și mântuirea adusă de El prin Jertfa Sa pe Cruce pot constitui cel mai bun început în căutarea și înțelegerea sensului suferinței și al bolilor omului în viața aceasta. Binele care se naște din suferință este exprimat de Biserică într-o cântare din slujba Utreniei, astfel: „Iată, a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea!”. În mod tainic și paradoxal, suferința și bolile îi aduc omului un mare folos duhovnicesc, prin pocăință, prin smerenie și prin despătimire.

De ce îngăduie Dumnezeu suferința omului?

Întrebarea aceasta îi frământă pe mulți, dar răspunsul nu este întotdeauna pe măsura omului. Iar aceasta, pentru că nu întotdeauna boala este în mod direct urmarea păcatului, cum spune Mântuitorul Hristos la vindecarea orbului din naștere (Ioan 9, 3), ci de multe ori boala face parte dintr-o tainică pedagogie a lui Dumnezeu, manifestată când ca un piedică pentru cei care ar putea să se piardă prin păcate, când ca un îndemn spre desăvârșire, când ca o păzire a smereniei. De aceea, omul trebuie să aibă încredere în Dumnezeu, precum învață Cuviosul Efreim Filotheitul: „Dacă Dumnezeu vrea să suferim, înseamnă că are un scop mântuitor, pe care noi, cei pământești, nu putem să-l vedem cu ochi proorocești de mai înainte” (Arhim. Efreim Filotheitul, *Povețe părintești*, p. 62). La fel învață și Cuviosul Dorotei: „Așa a știut Dumnezeu că e de folos sufletului meu și de aceea s-a și întâmpnat. Nu e nimic din cele pe care le face Dumnezeu care să nu fie bun. Toate sunt bune foarte. Deci nimeni nu trebuie să se întristeze pentru ceea ce se întâmplă. Ci pe toate să le pună pe seama purtării de grijă a lui Dumnezeu și să se odihnească în acest gând” (Ava Dorotei, *Diferite învățături de suflet folositoare*, XII, 1, în Filocalia 9, p. 557). Omul nu este în stare să facă întotdeauna diferența între bine și rău, cum arată un teolog anglican: „Dacă Dumnezeu este mai înțelept decât noi, judecata Lui trebuie să fie în multe privințe diferită de a noastră și nu în ultimul rând în privința binelui și a răului. Ceea ce nouă ni se pare bun s-ar putea să nu fie bun și în ochii Lui, iar ceea ce nouă ni se pare rău, să nu fie rău” (C. S. Lewis, *Despre minuni. Cele patru iubiri. Problema durerii*, Editura Humanitas, București, 2012, p. 379). Spre exemplu, tocmai în cuptorul suferințelor mulți au pus început mântuirii.

Tot răul, spre bine!

Proverbul românesc „Tot răul, spre bine!” exprimă o taină pe care mintea omului nu o poate cunoaște. În schimb, fiecare om poate trăi cu adevărat acest paradox, dacă ia aminte la sine însuși. Spre exemplu,

continuare în pagina 9

Lăsați copiii să vină la Mine!

Sfințenia părinților este cea mai bună educație în Domnul

Să-L vedem pe Dumnezeu pe chipul copiilor, și să dăm iubirea lui Dumnezeu copiilor. Să învețe și copiii să se roage. Pentru ca ei să se roage, trebuie să aibă sânge de copii rugători. Aici mulți cad pe de lături și zic: „De vreme ce părinții se roagă, sunt binecinstitori, studiază Sfânta Scriptură și copiii cresc întru învățătura și certarea Domnului (Efeseni 6, 4), firesc este ca acești copii să se facă bine”, iată, însă, că vedem roade potrivnice din pricina asupririi.

Nu este de-ajuns să fie părinții binecinstitori. Trebuie să nu-i asuprească pe copii, ca să facă binele cu sila. Este cu puțință să-i alungăm pe copii de la Hristos, atunci când urmăm cele ale religiei cu egoism. Copiii nu voiesc asuprire. Nu-i siliți să vă urmeze la biserică. Puteți să spuneți: „Cine vrea, poate să vină acum împreună cu mine, sau mai târziu”. Lăsați să vorbească în sufletele lor Dumnezeu. Pricina pentru care copiii anumitor părinți, atunci când cresc, devin nesupuși și părăsesc și Biserica și totul, și aleargă în altă parte pentru a fi satisfăcuți, este tocmai această asuprire pe care o săvârșesc părinții cei „buni”. Părinții chipurile „binecinstitori”, care se îngrijeau ca pruncii lor să devină „buni creștini”, i-au asuprit prin această iubire omenească a lor și s-a întâmplat contrariul. Adică,

atunci când sunt mici sunt presați, iar când ajung la șaisprezece, șaptesprezece sau optsprezece ani, aduc roade potrivnice. Ajung, din împotrivire, să lege tovarășii rele și să vorbească urât.

În vreme ce, atunci când cresc în libertate, văzând în același timp pilda celor mai mari, ajung să ne bucare în toate. Acesta este secretul – să fii bun, să fii sfânt, ca să insuflă, să iradiezi. Se vede că viața copiilor este înrăuită de iradierea părinților. Părinții stăruie: „Hai să te spovedești, hai să te împărtășești, hai să faci aia...”. Nu se face nimic așa. În vreme ce, dacă te vede pe tine... ceea ce trăiești aceea și iradiezi. Iradiază Hristos înlăuntrul tău? Aceasta i se împărtășește și copilului tău. Acolo se află secretul. Iar dacă se face asta atunci când copilul este mic de vârstă, nu va fi nevoie de multă osteneală atunci când va crește. Vorbind tocmai despre aceasta, înțeleptul Solomon folosește o imagine foarte frumoasă, stăruind asupra începutului cel bun, buna pornire, temelia bună. El spune undeva: Cel ce se scoală pentru ea [pentru înțelepciune] dis-de-dimi-

neață, nu se va osteni, căci o va afla șezând în poarta lui (Înțelepciunea lui Solomon 6, 14). Cel ce se scoală pentru ea este cel ce din tânără vârstă se îngrijește de ea, de înțelepciune. Înțelepciunea este Hristos.

Când părinții sunt sfinți și transmit aceasta copilului, dându-i educația întru Domnul, atunci copilul nu este vătămat de orice fel de înrăuriri rele dimprejurul său, căci afară, la ușa lui, se află înțelepciunea, Hristos. Nu se va osteni ca s-o dobândească. Pare foarte greu să ajungi bun, dar de fapt este foarte ușor, atunci când ai pornit de mic cu trăiri bune. Mărindu-te, nu este nevoie de osteneală, căci porți înlăuntrul tău binele, pe care îl păstrezi, dacă ești cu luare aminte la întreaga ta viață.

Sfântul Cuvios Părinte Porfirie Kavso-kalivitul (1906-1991)

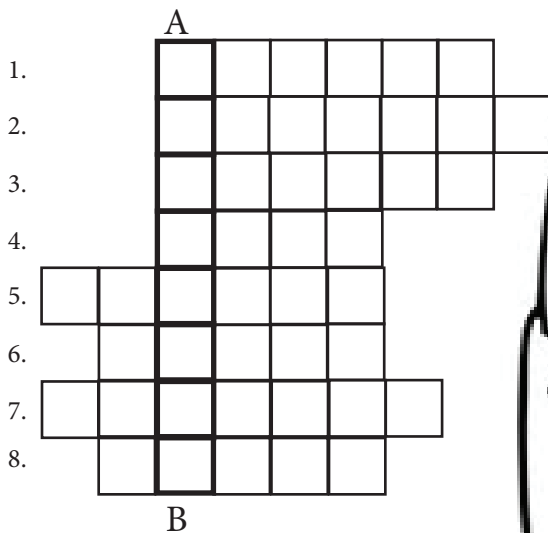
Rebus la Sfintele Paști

Descoperiți pe verticala A-B cum se mai numește sărbătoarea de Sfintele Paști.

1. Femeile mironosițe au aflat la Mormântul Domnului...
2. Trupul Domnului Hristos a fost coborât de pe Cruce de către Iosif și...
3. Hristos a fost răstignit în zi de...
4. Mântuitorul a fost vândut de...
5. Domnul Hristos a călătorit spre Emaus cu Luca și...
6. Hristos a fost răstignit pe...
7. Apostolii Domnului se mai numesc...
8. Maica Domnului se numește...

Învierea Domnului

O tradiție legată
De o zi mult așteptată,
Când, ciocnind, saluți cu drag:
Azi, Hristos a înviat!
Oul de Paști

Raiul cu ea se descuie,
Dumnezeu pe ea se suie,
Lemnul ei, El îl sfințește
Și pe noi ne mântuiește.
(Sfânta Cruce)

Se sfințesc chiar de Florii,
Le-au purtat, demult, copii,
În cinstea Celui slăvit,
Cu „Osana” L-au primit!
Ramnuri de salcie

Sufletul din ulcică

Mâinile olarului, ca într-un cuib, cuprind o lume de-început, neîmpodobită și netocmită, gata să prindă chipul veșniciei, în gingășia formelor lutului în care se răsfrânge frumusețea cerului. Ulcica aceasta, care deocamdată este un boț de pământ ce visează, are fragilitatea existenței unui timp supus efemerității, dar, totodată, destinul atemporal al perenității, al începutului și nesfârșitului. Acest creator se răsfrânge astfel protector peste lutul însuflețit în ulcică, prefăcând-o într-o atitudine ritualică.

Mai demult, ulcica apropia oamenii, una suflă, sporea căutările descoperirii punților către lumea de dincolo, dezlega tainele cele nedezlegate dintre pământ și cer, dintre semeni și Dumnezeu; avea însușire definitorie în raportul cu neamul și credința, purta vie memoria celorlalți. Ulcica de care vorbim cuprindea în alcătuirea ei ca un ghioc taina rugăciunii neîntrerupte, șirul generațiilor unui neam, obârșia dialogului dător de identitate prin duh.

Referindu-ne la una din reflecțiile memoriei sale, trebuie să subliniem adevărul conform căruia legătura cu înaintașii dă substanță unui neam - și trăinicie. Raportându-se la această dimensiune cu înțelesuri profunde, scriitorul Valeriu Anania, în cartea „Rotonda plopilor aprinși”, face trimitere la sâmbăta de dinaintea Duminicii Rusaliilor, despre care spune: „E o Sâmbătă a Moșilor, a strămoșilor, a tuturor înaintașilor, știuți și neștiuți, până la izvoarele neamului; e o sărbătoare a rădăcinilor. Moșii aceștia sunt cei ce ne-au lăsat o moșie (cu înțeles de patrie, așa cum cuvântul a fost folosit și de Eminescu), ei sunt cei ce au făcut din noi moșneni sau moșteni, adică, după dicționar, țărani liberi, posesori în devălmășie a unei proprietăți de pământ moștenite de la un strămoș comun, cei cărora le datorăm conștiința că tot ceea ce avem mai bun de la ei e o moștenire care trebuie păstrată, apărută și transmisă celor ce noi înșine le vom deveni strămoși”.

Ulcica trezește spiritul, ne amintește că nimeni nu a venit întâmplător pe lume, că nu trăiește prin el și pentru el. Fiecare suflet își găsește împlinirea în comuniune, nu în izolare. Trăim unii prin alții - pentru fiecare și, concomitent, pentru toți laolaltă. Atât timp cât știm că cineva se gândește la noi, speranța nu dispăre. Cum nu pier nici cei ce au plecat de pe pământ, pentru că ei, de fapt, trec de la o existență la alta, unde fiecare suflet își așteaptă ulcica sa: ulcica aceea modestă, pe care o dăm de pomană la Moși, pentru moși. Pentru că ulcica era/este o prezență de nelipsit din ceremonia sacră a pomenirii celor adormiți. Se creează astfel, prin ea, o strânsă legătură în duhul pregătirii revederii mult așteptate cu cei de dincolo - și neui-

tați. Se oferă în numele lor, spre mântuire, reamintind de efemeritatea vieții în trecerea fiecăruia pe pământ. Ulcica aceasta aparent obișnuită, deținătoare de puteri harice, revărsă timpul de la cei de odinioară către cei de azi, iar de aici către cei de mâine - către veșnicie.

O profundă meditație duhovnicească pe marginea acestei miraculoase ulcele face părintele Arsenie Boca, în eseu „Povestea ceșcuței”. El descrie drumul acesteia, de la starea de lut la bijuteria perfectă, etapele, zburciumul și durerea prin care trece, spre perfecțiune, viitoarea ceșcuță/ulcică, deprinzând identitate nouă, inconfundabilă.

De data aceasta, olarul nu mai este meșterul lucrător în lut, chiar dacă lucrarea lui avea/are har dumnezeiesc; de data aceasta, olarul este Însuși Dumnezeu, Cel care, prin diverse încercări, ne pregătește pentru mântuire și pasul în viața cealaltă, așteptată. De altfel, pentru exacta înțelegere a lucrurilor, părintele Arsenie Boca - urcând în simbol întreaga poveste - adaugă, în final, mesajul necesar. Precizând: „Morală este aceasta: Dumnezeu știe ce face cu fiecare dintre noi. El este OLARUL, iar noi suntem argila Lui. El ne va modela, ne va face și ne va expune la presiunile necesare pentru a fi lucrări perfecte care să împlinescă buna, plăcuta sfânta Sa Voie. Dacă viața pare grea și ești lovit, bătut și împins aproape fără milă; când lumea și se pare că se învârtă necontrolat; când simți că ești într-o suferință îngrozitoare, când viața pare cumplită, fă-ți un ceai și bea-l din cea mai draguță ceașcă, așează-te și gândește-te la cele citite aici și apoi discută puțin cu OLARUL”.

Dar să ne întoarcem la olarul nostru tradițional, cel care, cu har dumnezeiesc, frământă lutul pe roată, dându-i forme din cele mai diverse și utile: străchini, oale, ulcioare, tot felul de blide necesare gospodăriei și, desigur, ulcele. Pentru uzul casei, dar și pentru îndeplinirea ritualului de pomenire a morților, când, la Moși mai ales, dăm de pomană ulcele cu apă (uneori cu vin) înflorate de dragostea noastră pentru cei dragi plecați.

Sigur, pe parcursul timpului, al vieții noastre diurne, ulcica, toate celelalte blide își îndeplineau rolul lor concret, utilitar - îndeosebi în satele noastre purtătoare de veșnicie. Păstrez în memorie o imagine din casa părintească: imaginea familiei strânse roată în jurul mesei scunde, cu trei picioare, cu o strachină în mijloc, în care mama răsturna ciorba aburindă. Aveam, se înțelege, mai multe vase de lut în casă, dar această strachină era, de fiecare dată, una singură, unica, pentru că îndeplinea și o funcție spirituală: de uniune și coeziune a familiei, asigurându-i și astfel trăinicia în timp.

...Astăzi, lucrurile s-au mai schimbat; astăzi - și la țară - alte accesorii au preluat funcția utilitară a tradiționalului bulgăre de pământ. Nici meșterii olari nu mai fac, astăzi, cu osebire, străchini și alte blide. Obiectele făcute de ei au căpătat în prezent valoarea operei de artă - cerute nu numai în țară, ci și dincolo de hotarele ei. Astăzi, ulcica și strachina românească se plimbă cu pașaport de frumos prin multe din capitalele lumii.

...Și, totuși. De Moși (dar și cu alte prilejuri), îndeplinind actul ritualic al pomenirii celor duși, multe gospodine, continuând tradiția, pun alături de paharul de cristal, ori chiar în locul lui, ulcica de pământ.

Pr. Dan Toader

Credința și cultura contemporană

Mulți definesc cultura contemporană - care este una de masă și a comunicării prin mijloace tehnice - în termenii unei deconectări de cultura creștină al cărui concept central este credința, determinată de Cel în care credem, Dumnezeu treimic - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Credința nu este contribuția noastră la o viață religioasă, o atitudine de încredere în divinitate, ci este răspunsul adecvat la un Dumnezeu care este El „credincios”, în acțiunile și cuvintele Sale, legământului pe care l-a stabilit cu oamenii, este iubitor, ni se descoperă și infuzează lumina Lui în inimile noastre. Există o singură credință pentru că există un singur Dumnezeu, spune Sfântul Apostol Pavel: „Este un Domn, o credință, un botez. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și într-un toți” (Ef. 4:5-6).

Procesul de creare a culturii este „infecat” de păcat și doar harul lui Dumnezeu poate vindeca, din credința omului, subliniază antropologul Paul O’Callaghan, a cărui aserțiune relevă clar raportul indisolubil între cultură și credință, putându-se considera intuitiv că absența credinței înseamnă inevitabil desprinderea de cultura creștină și, implicit, de valorile sale reale și imuabile. Modificată fundamental de apariția și utilizarea noilor mijloace de comunicare, cultura contemporană produce o altă viziune asupra lumii și realităților sociale, viziune preluată de oameni și pentru care devine reper cognitiv și axiologic, orientându-le atitudinile, reprezentările, opiniile și comportamentele, așa cum enunță chiar specialiști în domeniu. Omul se transformă, astfel, în consumator pasiv, nepunțios în participarea la formarea și înțelegerea propriei personalități și a ceea ce înseamnă persoană în raport cu ceilalți, înțelegere posibilă doar în cultura creștină.

Pe de altă parte, nu putem vorbi despre valori, în afara culturii creștine, pentru simplul motiv că valorile trebuie să aibă substanță, să fie trainice. Or, cultura contemporană produce o industrializare prin care sufletul uman devine noua piață de desfacere a surrogatelor de tot felul. Într-un ocean al nonvalorilor și inflației comunicaționale, omul este dominat de stări negative, este permanent suprasolicitat informațional, iar toate acestea duc la o pauperizare spirituală, asociată unei conduite orientate spre senzorial, care urmărește doar obținerea plăcerii. Aceasta din urmă nu comportă vreo referință de profunzime, legată de exemplu de un sens al vieții sau vreun sens în general în afara celui de satisfacție obținută pe moment. Și ca să punctăm esențialul, este factor profund defavorizant în acțiuni de

spiritualizare a vieții.

Înțelegând că, în realitate, cultura de masă nu este realizată de oameni, ci de instituții media specializate, mai mult sau mai puțin preocupate de efectele acțiunilor lor, oamenii ar trebui să cultive reziliența în fața influențelor care se contrapun culturii creștine. Constantin Noica puncta, în *Simple note la bunătatea timpului nostru*, regăsirea de sine și recunoașterea ca demersuri revitalizante spiritual: „Oamenii trebuie să se regăsească pe ei înșiși, smulgându-se de sub imperiul lucrurilor, iar cunoașterea trebuie să cedeze locul recunoașterii, iar recunoașterea va duce la resacralizare”.

Paradoxal, fără credință, rațiunea - care nu ea „este potrivnică credinței, ci inima destrăbălată”, după cum spune Sfântul Teofan Zăvorățul - pur și simplu nu ar decola, nu și-ar realiza niciodată întregul potențial. Iată o temă de reflecție în contextul realității culturii de azi, descrisă în termenii unei deconectări de cultura creștină.

Elena Gabriela Zamora

Deși Te-ai pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit, și ai înviat ca un biruitor, Hristoase, Dumnezeuule, zicând femeilor Mironosițe: „Bucurați-vă”! Și apostolilor Tăi, pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuți ridicare.
(Condacul Paștilor)

Această aleasă și sfânta Zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, Praznic al praznicelor și Sărbătoare a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pre Hristos într-un toți vecii.
(Canonul Paștilor - cântarea 8)

continuare din pagina 5

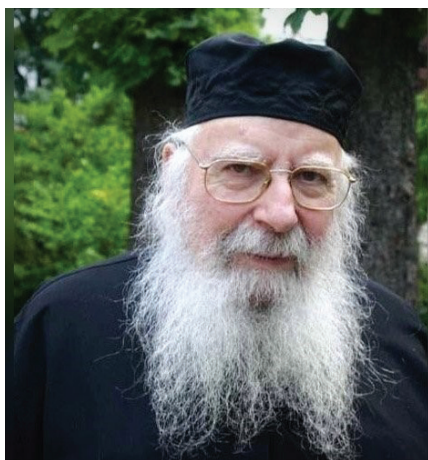
despre binele care se naște din boli și din greutățile vieții, Cuviosul Efreim Filotheitul spune: „Cel mai puternic leac pentru sănătatea sufletescă este boala trupului”, căci „toate cele ce aduc întristare ne sunt trimise, fără nici o îndoială, pentru tămăduirea sufletului nostru bolnav, ca prin neazuri să arunce afară otrava iubirii de plăceri și a tot felul de patimi” (Arhim. Efreim Filotheitul, *Povește părintești*, pp. 55, 35). La fel învață și Sfântul Teofan de Niceea, spunând că bolile și neazurile „sunt medicamente care vindecă sufletul nostru și răutatea îndelungată ce se află înlăuntrul lui, deoarece au în ele amărăciunea și usturimea care pot da sufletului sănătate mai ușor decât celelalte mijloace” (Ierom. Grigorie, *Bolile și credinciosul*, Editura Evanghelistos, București, p. 20). Folosul dobândit din răbdarea bolilor este exprimat de Sfântul Paisie Aghioritul: „Sănătatea este un lucru mare, dar binele

pe care îl pricinuieste boala nu-l poate dăruii sănătatea. Un bine duhovnicesc. Boala este o binefacere foarte mare... pentru că îl curăță pe om de păcat și de multe ori îi asigură chiar și răsplată. Sufletul omului este ca aurul, iar boala este ca focul ce-l curăță... Cu cât mai mult se chinuiește omul de vreo boală, cu atât mai mult se curăță și se sfințește, ajunge numai să facă răbdare și s-o primească cu bucurie... Această înțelegere duhovnicescă este irațională pentru oamenii lumești... Atunci când omul este cu desăvârșire sănătos, nu este bine. Este mai bine să aibă ceva. Cât de mult m-am folosit eu din boală, nu m-am folosit din toată asceza pe care am făcut-o până astăzi” (Sfântul Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești. Viața de familie*, Editura Evanghelistos, 2003, pp. 226-229). Prin urmare, din cele grele și aspre se pot naște multe bunătăți duhovnicești.

Pr. Dorin-Nifon Iancu

Taina Bisericii în viziunea părintelui Placide Deseille

Născut în anul 1926, a fost primit la vârsta de 16 ani (1942) în Abazia Cisterciană (benedictină) de la Bellefontaine. În 1966, împreună cu un grup de prieteni călugări, a întemeiat o mănăstire de rit bizantin la Aubazine en Corrèze. O vreme a condus publicarea colecției „Sources Chrétiennes”. Un an mai târziu, călugării de la Aubazine au dorit să devină ortodocși, fiind

primiti în Biserica Ortodoxă la data de 19 iunie 1977, iar în februarie 1978 au devenit călugări ai Mănăstirii Simonos Petra din Muntele Athos. Reîntors în Franța la scurt timp după aceea, părintele Placide a întemeiat Mănăstirea „Sfântul Antonie cel Mare”, la Saint-Laurent-en-Royans (Drôme) în Vercors, al cărei egumen avea să devină. Părintele Placide Deseille a trecut la Domnul în ziua de 7 ianuarie 2018, la vârsta de 91 de ani.

Părintele Placide este o figură importantă a teologiei ortodoxe contemporane, deoarece s-a remarcat ca un slujitor viu al Cuvântului, mai ales prin expresia râvnitoare a vieții sale. Trecerea de la Catholicism la Ortodoxie l-a propulsat pe părintele în marea lucrare a teologiei trăite. De aceea, scrierile lui nu epatează din punct de vedere al formulărilor lexicale sau al expresiilor. Puterea se vedește în duhul cuvintelor care îți insuflă stabilitate, curaj și asumare.

În lucrarea „Ce este Ortodoxia?”, părintele concepe un catehism profund, care nu face altceva decât să evidențieze temele care definesc Ortodoxia. Cartea se fundamentează pe scrieri patristice, astfel autorul oferind și reperele tari pentru a înțelege Taina Ortodoxiei atât cât ne este îngăduit la nivel rațional.

Taina Bisericii

În deschiderea capitolului despre Taina Bisericii, părintele oferă o sentință care radiografiază contemporaneitatea: „*Taina Bisericii este poate aspectul cel mai greu de înțeles și de acceptat din doctrina creștină pentru omul de azi. Mulți dintre contemporanii noștri, desigur, nu sunt atei și admit - mai mult sau mai puțin - existența lui Dumnezeu. Dar le este deja mai greu să vadă în Hristos altceva decât un maestru al înțelepciunii sau o personalitate cu totul exemplară (...)* Dar le este și mai greu, chiar dacă recunosc în Hristos pe Fiul lui Dumnezeu după natură și singurul Mântuitor, să admită necesitatea Bisericii. Pentru mulți, Biserica reprezintă un obstacol de netrecut. Chiar și printre credincioșii creștini ortodocși sunt, fără îndoială, mulți care nu-și dau seama de marea importanță a Bisericii și nu-i acordă adevăratul loc în viața lor spirituală”. Oamenii de astăzi văd Biserica drept un spațiu al împlinirii dorințelor. Acești indivizi fac parte din categoria oportuniștilor care îl limitează pe Hristos la un simplu prestator de servicii, ridiculizând adevăratul sens al Bisericii care este comuniunea cu și în Hristos (comuniune personală, tainică și dinamică). Părintele afirmă foarte realist faptul că există și în rândurile credincioșilor practicanți această mentalitate. Oare de ce există o asemenea raportare? De ce un credincios care frecventează Biserica nu este conștient de puterea Tainei din ea? Răspunsul este unul cât se poate de dureros: omul a pierdut conștiința tainei unirii cu

Dumnezeu. El vrea ca tot ce dorește să i se împlinească, se zbate pentru performanță, caută fericirea materială, eșecul să nu îi atingă viața, bunăstarea să fie cuvântul care îi definește existența. Toate acestea fără vreun efort susținut și conștientizat care de fapt aici are sensul de jertfă. O astfel de raportare îmbinată cu o credință populară și oportunistă nu duce la un rezultat bun și folositor pentru om, ci îl face să fie rob al vrăjmașului diavol.

De ce Biserica?

Pentru a înțelege necesitatea Bisericii, părintele apelează la câteva întrebări posibile din partea celor neinițiați. „*De ce nu putem ajunge la Dumnezeu direct, să ne adresăm lui Hristos direct, făcând economie de toate mijloacele și de orice mijlocire umană? De ce este nevoie să ne alăturăm unui corp social, unui popor, fie el chiar poporul lui Dumnezeu? Ce nevoie avem să ne supunem autorității unei ierarhii și unei tradiții? De ce Biserica?*”. Întrebările acestea sunt în sine definiții ale Bisericii. Am observat că părintele are un stil foarte pedagogic prin care își expune noțiunile teologice. Folosește întrebări, posibile probleme de rezolvat, are în conținutul teologiei sale exemple din Sfinții Părinți și, ce este foarte important: are un limbaj accesibil și ușor de înțeles.

La acest set de întrebări ajutoare, părintele răspunde scurt și precis: „*Pentru că Hristos a voit să fie așa*”. Practic, Hristos a întemeiat Biserica pentru că așa a fost cel mai bine și mai mântuitor pentru noi. El a întemeiat „comuniunea”.

„*Voința lui Hristos de a întemeia o Biserică și de a ne mântui în și prin aceasta nu are nimic arbitrar și gratuit. Întemeierea Bisericii este scopul însuși al întregii Sale lucrări de mântuire*”. Hristos prin întemeierea Bisericii a voit să rupă prăpastia dintre om și Dumnezeu, prăpastie cauzată de păcat. „*Păcatul este, în mod esențial, o lucrare de dezbinare. Despărțindu-se de Dumnezeu, omul rupe legătura care-l unește cu ceilalți oameni (...)* Taina mântuirii săvârșită de Hristos este, în esența sa, identică, o lucrare de reunificare”. Conștiința omului în Biserică se identifică cu lucrarea lui Hristos, aceea de a face „*din noi mlădițele adevăratei Vii a cărei Viță este El, mădulare ale Trupului Său al cărui Cap este El. Asta înseamnă a fi mădular al Bisericii: nu doar să faci parte dintr-un organism social asemenea atâtor altora, nici să intri într-o instituție umană, ci să te identifice cu Hristos, să devii mădular al mădularelor Sale, să te supui puterii unificatoare a Duhului Său, care vrea să ne smulgă din existența noastră solitară, din individualismul nostru, din egoismul nostru, ca să nu mai avem, asemenea primilor creștini din Ierusalim, decât o inimă și un suflet*”.

Viața creștinului în Biserică

Trebuie să înțelegem orice aspect al teologiei, oarecum raportându-ne și personal. Din afară lucrurile nu pot fi înțelese sau de multe ori nu le înțelegem cu adevărat. Aceasta vine și pe un fond de pasivitate care e năucitoare. Cum să înțeleg viața în Biserică fără să fiu parte a ei? Cum mă pot raporta la lucrările Bisericii dacă eu nu iau parte la ele? Oare cum pot fi cu adevărat membru al Bisericii dacă eu sunt lăsător, pasiv duhovnicește, plin de egoism și nelăsând loc Domnului de a lucra în viața mea? În acest sens, părintele Placide este foarte clar și nu lasă loc de interpretări. El oferă concret rezolvarea unor probleme, fără să filosofeze acolo unde chiar nu este cazul. Astfel, părintele vorbește despre o anumită stare de inițiere în Biserică. Vorbind despre Botez ca fundament al vieții noastre în Hristos, el spune că această taină e începutul unei vieți, nu o desăvârșire personală și o stare de extaz care te face să

continuare în pagina 11

Importanța păstrării tradițiilor

Trăim într-o altă lume decât acum o sută sau chiar douăzeci de ani. Ne confruntăm cu provocări care, chiar dacă au precedențe, acestea țineau doar de istorie.

Știam, de pildă, despre pandemia de gripă spaniolă - dar o vedeam ca un lucru de demult, care nu ne prea privea și nici nu ne gândeam la ea decât când dădeam întâmplător peste relatări din vremea ei. Cine se gândea că vom trece și noi printr-o pandemie care a provocat aproape 700 de milioane de îmbolnăviri și a ucis aproape 7 milioane de oameni?

Știam de asemenea despre cele două războaie mondiale (există printre noi mulți oameni care l-au trăit pe al doilea și chiar unii care l-au prins pe primul) și despre diverse războaie locale, grație literaturii, filmelor, documentelor, documentarelor și istoriei de la școală. Dar cine se gândea că vom avea unul la graniță, care durează de peste un an și care ne implică direct în mai multe feluri (social, diplomatic, economic, militar, financiar etc.)?

În al treilea rând, suntem spectatorii, dar și actorii unui fenomen tot mai spectaculos care s-ar putea rezuma în cuvintele „lumea se mută pe internet”, implicând majore modificări de comportament și obiceiuri și ducând, recent, până la provocarea inteligenței artificiale. Tehnic vorbind, nu este deocamdată chiar o inteligență comparabilă cu cea umană, dar vorbim cu ea precum cu un om și o punem să ne rezolve multe probleme, inclusiv temele școlare...

În fine - fără a epuiza astfel dimensiunile noii realități -, trăim într-o lume în care se vorbește tot mai mult despre diversitate, dar și despre dizolvarea granițelor, dispariția banilor fizici și, una peste alta, ipotetica transformare a lumii într-un uriaș sat planetar, în care să conteze tot mai puțin unde te-ai născut, unde trăiești, unde muncești și ce obiceiuri moștenești. Dacă ne gândim un pic, cam asta visau comuniștii (vezi, de pildă, romanul „Nebuloasa din Andromeda” al lui Ivan Efremov) și probabil visează și acum cei care au rămas și care fac tot mai mulți tineri adepți - dar nu acesta e subiectul rândurilor de față.

Întrebarea e: În aceste condiții, mai are vreun rost să ținem de tradiții? Mai ales cele religioase, respectiv cele care țin de etnografie și folclor?

Răspunsul este: Tot rostul din lume! Mai exact, e mai important decât oricând! Termenul de multiculturalism, de asemenea foarte la modă, presupune, inclusiv etimologic, că vorbim despre culturi diferite, nu că ne propunem să avem toți una singură! A fi cetățean european, de pildă, înseamnă să poți circula liber, să te poți stabili și să-ți faci o carieră oriunde în Europa, dar dacă nu duci cu tine, sublimat, istoria și tradițiile neamului tău și ale religiei tale nu devii mai european, ci mai anonim. Mai al nimănui.

Nu se pune problema să te-mbraci în Țări și să dansezi sârba în biroul tău dintr-o corporație occidentală. Trebuie în schimb să fii, în esență, ceea ce au fost părinții, bunicii și străbunicii tăi. Să serbezi Paștile, Crăciunul și celelalte praznice creștin ortodoxe, oriunde te-ai afla, fără teama că lezezi sensibilitățile altor credințe, culturi și tradiții, care au la rândul lor dreptul să se manifeste. Să nu uiți de unde-ai venit. Să nu uiți că, pentru a ajunge acolo, oriunde, au contat și ogorul arat cu greu de strămoșii tăi, și vitejia armatelor române, și forța și inteligența marilor oameni de stat, și eforturile familiei tale. Pe scurt, să fii român. În România, în Europa, în Australia, în Canada, oriunde.

Tudor Călin Zarojanu

continuare din pagina 10

nu-ți mai lucrezi mântuirea. „Botezul nu ne transmite această viață nouă în starea ei desăvârșită, în deplina sa maturitate. El ne dă numai germenele, iar această sămânță, sădită în inimile noastre, nu poate să crească și să se dezvolte decât dacă ne aducem fiecare în mod liber contribuția”. Este evidentă aici o stare de lucrare sau de luptă spirituală în primul rând. Această luptă spirituală este împotriva cărnii și a duhurilor răutății. În Ortodoxie, Botezul nu e absolutul, ci începutul tinerii spre Absolut. Deci, e un prim pas spre unirea cu Dumnezeu. Astfel, *„trebuie, deci, ca, ascultând Cuvântul lui Dumnezeu așa cum ne este transmis în Biserică și cerându-i stăruitor lui Dumnezeu în rugăciune să ne ajute, să înfrânăm pornirile noastre cele rele pentru a ne supune voii lui Dumnezeu, chiar dacă nu resimțim nici gustul și nici dorința”*. Viața creștinului în Biserică este permanentizarea stării de fiu al lui Dumnezeu. Această stare presupune asumarea filiației și perspectiva de a nu disprețui prin viața noastră pe Părintele

ceresc și nici pe cei din jur. Totuși, firea noastră este căzută și atrasă de păcat. Dar asta nu ne face să deznădăjduim deoarece nu suntem capabili de o asemenea lucrare, ci, în sânul Bisericii, suntem chemați să participăm la o pedagogie dumnezeiască, pedagogie duhovnicească. Ce presupune această pedagogie? Presupune participare activă la viața liturgică a Bisericii, sfătuire duhovnicească, lucrare personală binecuvântată: post, rugăciune, asceză (toate acestea după puterea omului). Starea de comuniune în Biserică aceasta este: să ne raportăm la Dumnezeu; să urmăm curajului și credinței sfinților, să ne iubim unii pe alții mărturisind pe Hristos prin viața noastră.

Taina Bisericii în viziunea părintelui Placide este o relație personală, o conștiință comunală și comunitară, astfel existând o relație vie și dinamică între om și Dumnezeu.

Ștefan Teliceanu

Longhin Sutașul: un martor al Învierii sau despre vederea care naște sfințenie

tutorului și a mărturisit atunci uimit și smerit: *Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!* (Matei 27, 54).

Martor și mărturisitor, Longhin Sutașul este unul dintre sfinții converțiți prin participarea directă la momentele Răstignirii și Învierii Mântuitorului, ceea ce-l singularizează în istoria bisericească. Este și el, alături de ceilalți sfinți militari, model de credință în Hristos, iar acțiunile precursore martiriului lui sunt cu adevărat luminoase și de viață veșnică dătătoare.

În preajma Bisericii Sfântului Mormânt se află mai multe sfinte altare, cum este cel închinat Sfintei Mironosițe Maria Magdalena, ori Altarul Împărțirii veșmintelor, Peștera și Altarul Aflării Sfintei Cruci, Altarul Încoronării Mântuitorului cu spini sau Altarul lui Adam, în care periodic se săvârșește Sfânta Liturghie. În fiecare zi, la anumite momente ale cultului bisericesc, la Vecernie, Utrenie sau Sfânta Liturghie, altarele sunt tămâiate de către slujitorii Bisericii Ortodoxe, întru amintirea credinței și a fidelității pe care cei amintiți au arătat-o față de Mântuitorul.

În mod deosebit, la prima vedere, ne uimește Altarul ortodox închinat Sfântului Longhin Sutașul.

Dacă vom citi cu atenție cuvintele Evangheliei, vom afla, încă de la început, că acest păgân a fost admirator al Mântuitorului Iisus Hristos, prețuire exprimată prin cuvintele pe care le-a rostit când a simțit cutremurul și toate cele întâmplate ulterior. Mărturisirea lui, că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, este concludentă în acest sens. *Iar Iisus, strigând iarăși cu glas mare, Și-a dat duhul. Și iată, catapeteasma templului s-a sfâșiat în două, de sus până jos, și pământul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat; Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat. Și ieșind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă și s-au arătat multora. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul și cele întâmplate, s-au înfricoșat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!* (Matei 27, 50-54).

Istoria sutașului care L-a mărturisit pe Dumnezeu este însă mai puțin cunoscută. Știm că, îndată după îngroparea Mântuitorului, mormântul a fost pus sub pază, de frică. După cum aflăm din Scriptură, iudeii i-au transmis lui Pilat: *Poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: S-a sculat din morți. Și va fi răstăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi* (Matei 27, 64).

Între cei care au fost rânduiți să păzească Mormântul s-a aflat și Longhin. Atitudinea lui, schimbată deja din momentul Răstignirii, când a văzut semnele care au însoțit acest moment, a devenit neînfricată odată cu arătarea Îngerului, când, deși aflat sub pază, mormântul a rămas gol. Atunci a înțeles taina care se petrecuse și, fiind chemat de mai-marii cetății Ierusalimului și amăgit cu bani pentru a spune neadevăruri oamenilor, Longhin a refuzat. A părăsit îndată armata romană și s-a întors în locul său natal.

Era cu obârșia în Capadocia, iar în vremea cât a slujit ca sutaș în armata

romană, sub ascultarea lui Pilat, a fost apreciat, așa cum e cazul celor care conduc anumite structuri ale armatei și fac față cu brio situațiilor dificile. Știm că Mântuitorul S-a mai întâlnit cu un sutaș care a manifestat o atitudine plină de respect. Aceluia nu-i cunoaștem numele, dar știm că Mântuitorul l-a laudat, spunând: *Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atâta credință* (Luca 7, 9).

Plecând din Palestina către Capadocia, Longhin s-a așezat în satul lui, însă căpeteniile de la Ierusalim, slujitorii lui Pilat din Pont, s-au coalzat cu fariseii și cărturarii, trimițând să-l caute, știind că era un martor prețios al Învierii Mântuitorului.

A rânduit Dumnezeu în așa fel încât cei trimiși din Ierusalim să-l întâlnească chiar pe el. Bucuros, i-a primit în casa lui, i-a ospătat, i-a ascultat și a rămas uimit de ce i-au mărturisit soldații. Chiar dacă nu-l cunoșteau după chip, i-au relatat că sunt în căutarea unui centurion (sutaș), care fusese în slujba armatei la Ierusalim și i-au mărturisit că aveau poruncă să-l omoare.

Mărturisirea soldaților nu l-a înfricoșat pe Longhin, ci dimpotrivă, l-a bucurat! Mai mult decât atât, și-a anunțat ceilalți camarazi, care văzuseră împreună cu el cele întâmplate la Ierusalim.

În cele din urmă le-a spus că el este Longhin cel căutat. Aceștia au rămas uimiți, nu au înțeles îndrăzneala fostului ofițer, dar, în același timp, după cum mărturisesc vechile tradiții, au fost îndurerăți la gândul că erau nevoiți să ducă la îndeplinire porunca încredințată.

Înainte de a fi decapitați, Longhin și tovarășii săi le-au spus celor de față ce au văzut în Ierusalim, când Mântuitorul a fost răstignit și apoi a înviat din morți. Neavând alternativă și văzând curajul celor care fuseseră în slujba stăpânirii romane de a primi mucenicia, soldații le-au luat capetele și le-au dus la Ierusalim pentru ca Pilat să fie încredințat de moartea acestora.

Conform tradiției ierusalimitene, capul lui Longhin a fost aruncat într-o groapă de gunoi, în împrejurimile Ierusalimului. Mai târziu, o femeie bogată din Capadocia, care-și pierduse vederea, s-a dus în pelerinaj la Ierusalim, iar sfântul i s-a arătat și i-a descoperit unde era îngropat capul său, făgăduindu-i vindecarea, ceea ce s-a și întâmplat.

Femeia respectivă avea să construiască, mai târziu, în Capadocia, o biserică, în care a așezat capul Sfântului Longhin, lăcaș de cult pus sub ocrotirea sa. Despre mărturie și mărturisitori s-au scris pagini nenumărate, iar faptele lor luminoase aștern străluciri diamantine asupra Bisericii. Longhin Sutașul aduce prin martiriul său, după ce L-a întâlnit pe Hristos Cel răstignit și înviat, un subiect profund de reflecție pentru fiecare creștin în parte.

Cum ne raportăm la Învierea Mântuitorului? Avem credința sutașului să-L mărturisim cu prețul vieții pe Hristos? Avem oare nevoie de dovezi, aidoma sutașilor care au păzit Mormântul și au văzut piatra răsturnată? Întrebări pe care fiecare le descoperă în taina inimii și la măsura credinței sale. . . Dar sutașul Longhin ne arată cum trebuie trăită fidelitatea autentică față de Hristos. Chiar dacă inițial a fost *prigonitor* al lui Hristos, devine *prigonit* pentru Hristos, apoi martir și mare făcător de minuni. Și ne mai arată, mai ales nouă, celor care trăim într-un huzur audiovizual care ne amputează, că devenim ceea ce auzim și vedem. Dacă-L auzim și vedem pe Hristos, precum sutașul Longhin, vom deveni neînfricați în dorința noastră de a ne face asemenea Lui.

Ierusalimitenii tămâiază cu evlavie Altarul închinat Sfântului Longhin Sutașul, însă mare bucurie s-ar face în cer dacă faptele noastre s-ar asemana cu cele ale centurionului martor al Răstignirii și Învierii, ele transformându-se simbolic în *tămâie plăcut mirositoare* înaintea Tronului ceresc.

Astfel de fapte întâmplare la Ierusalim, și în alte locuri, vorbesc despre darul lui Dumnezeu și minunata Lui lucrare în viața oamenilor.

† *Timotei Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor*

„Nu mai sunt de mult al acestei lumi”

La 16 martie 1957 pleca în călătoria spre veșnicie sufletul artistului Constantin Brâncuși, binecunoscutul sculptor de valoare universală, care a fost în același timp și un om profund credincios.

Venit pe lume la 19 februarie 1876, în satul Hobița din județul Gorj, Constantin Brâncuși a fost al șaselea copil al unei familii simple și sărace. La aproape șapte ani păștea oile și, ca să-și umple timpul în mod plăcut, sculpta cu briceagul tot felul de obiecte: nuiele, linguri, picioare de pat. I s-a născut în suflet dorința de a învăța carte, dar înainte de a finaliza clasele primare, pe când avea vreo nouă ani, a plecat de acasă, angajându-se în diverse locuri, la munci nu chiar potrivite pentru vârsta lui. A continuat să coplească în lemn, iar asta i-a atras admirația unui industriaș bogat, care l-a ajutat să-și continue studiile. Brâncuși s-a înscris astfel la Școala de Arte și Meserii din Craiova, după absolvire mutându-se la București, unde a urmat Școala de Belle Arte, încheind-o, în 1902, cu notă maximă. Plecarea la Paris a fost hotărâtoare pentru destinul lui artistic. În 1905 a fost admis la Școala Națională Superioară de Arte Frumoase din capitala Franței. A expus lucrări la Societatea Națională de Arte Frumoase și la Salonul Toamnei de la Paris, impresionându-i pe critici încă de atunci. Lucrările sale l-au făcut celebru și în America, prima expoziție în Statele Unite având-o în 1914. A devenit, după cum se cunoaște, unul dintre cei mai importanți artiști ai veacului 20.

În volumul „Brâncuși - Sculptor creștin ortodox”, Patriarhul României scrie: „Credința și viața spirituală ale artistului Constantin Brâncuși nu sunt susținute de o teologie intelectuală sistematică, academică, ci de o teologie implicită, cultică sau liturgică, de expresie iconografică și iconică, ce suscită în credincios nu atât o reflecție intelectuală asupra existenței, cât o vedere spirituală creștină asupra vieții”.

„O smerită unealtă în mâinile lui Dumnezeu”

Brâncuși a fost un om profund credincios. Frumusețea credinței ortodoxe și tradițiile învățate în locurile natale i-au rămas întipărite în suflet și i-au influențat nu doar viața, ci și opera. O manifestare a credinței sale este și modul simplu în care a trăit, chiar și după ce a ajuns o legendă încă din timpul vieții. Modestia sa, egală cu smerenia creștină, răzbătea din tot: gesturi, atitudine, felul de a se îmbrăca, de a mânca, dar și din cuvintele sale înțelepte. Spunea adesea: „Artistul nu e decât o smerită unealtă în mâinile lui Dumnezeu-Creatorul”. Legăturile lui Constantin Brâncuși cu biserica au fost sănătoase și durabile încă din copilărie. Când era mic, în urma unei vizite la Mănăstirea Tismana din Gorj, a rămas fascinat de clopote, iar în adolescență, în vremea școlii urmate la Craiova, a luat în primire rolul de clopotar al istoricei Biserici Madona Dudu din Bănie, unde mergea la fiecare slujbă de duminică și nu lipsea de la strană, fiind și cântăreț.

„Ajungea să moduleze de o sută de ori «Doamne, miluiește!»”

La București, în vremea studenției la Arte Frumoase, între 1898 și 1902, Brâncuși a făcut parte din corul Bisericii Mavrogheni. Criticul de artă Vasile G. Paleolog scria despre Brâncuși cel din perioada sa de cântăreț bisericesc: „Urca «Aliluia» până la expir, ba chiar ajungea să moduleze de o sută de ori «Doamne, miluiește!», uimindu-și asistența”. Paleolog a fost un prieten apropiat al sculptorului și a scris câteva cărți despre el pe baza amintirilor și a discuțiilor pe care le-au avut împreună. Credincioșii de azi ai Parohiei Mavrogheni n-au uitat faptul că marele sculptor a fost cândva un om atât de apropiat al sfântului lăcaș de cult, astfel încât, în memoria sa, în 2013 au așezat în curtea bisericii un bust în bronz sculptat de artista Silvia Radu.

La Paris deschisese „o biată filială a Tismanei”

Ajuns la Paris, Brâncuși a continuat să participe la slujbele bisericești. În

1906 a devenit cântăreț de strană și paracliser la biserica ortodoxă română „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din strada Jean de Bauveais. Se află și azi numele lui inscripționat în strana în care a participat vreme de peste 40 de ani la slujbe.

Despre atelierul său, unde trăia ca un țaran român sau mai degrabă ca un ascet, el spunea: „Am deschis o biată filială a Tismanei, aici, în Impasse Ronsin, nr. 11”. În primăvara anului 1957, Constantin Brâncuși îl chema pe Arhiepiscopul

Teofil Ionescu, slujitor la biserica ortodoxă din Paris, spre a se spovedi și împărtăși. Era împăcat cu Dumnezeu, dar i-a mărturisit episcopului: „Mor cu inima întristată pentru că nu mă pot întoarce în țara mea”.

Într-un articol evocator, arhimandritul Mihail Daniliuc scria: „Cu câteva zile înainte de epilogul vieții sale pământești, Brâncuși a refuzat să fie transportat la spital, zicând că Îl așteaptă pe Dumnezeu acasă. Apoi a cerut ca patul din camera de dormit, deasupra căruia se afla o icoană ortodoxă, să fie mutat în atelierul său și așezat lângă sobă, așa cum, probabil, era în casa părintească de la Hobița. Acolo, în atelier, Brâncuși a trecut la Domnul, în ziua de 16 martie 1957, sâmbătă noaptea, la ora două. Într-o însoțită și caldă zi de 19 martie, în aceeași biserică românească din Paris, unde fusese în tinerețe cântăreț și paracliser, trupul neînsuflețit al lui Brâncuși a fost prohodit, după tradiția ortodoxă românească, iar apoi a fost coborât în lacomul pământ din cimitirul Montparnasse din Paris”.

„Valențe nebănuite ale sufletului românesc”

Dovadă a profunde sale credințe, Constantin Brâncuși se referea adesea la sfârșitul său pământesc prin cuvintele: „Nu mai sunt de mult al acestei lumi. Sunt departe de mine însumi, desprins de propriul meu trup, mă aflu printre lucrurile esențiale”.

Din 2016, în 19 februarie, ziua în care a venit pe lume sculptorul, sărbătorim Ziua Națională Constantin Brâncuși. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel sublinia într-un cuvânt că această zi națională dedicată marelui artist „se cuvine să fie în același timp un omagiu pios adus memoriei celebrului sculptor român, de mult timp intrat în lumina marilor artiști ai umanității, și un apel la o cunoaștere mai amplă și mai profundă a semnificațiilor spirituale cuprinse în opera artistică a acestui fiu credincios și înțelept al Bisericii Ortodoxe Române, care a făcut cunoscute la nivel mondial valențe nebănuite ale sufletului românesc”.

Daniela Șontică

Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pre noi, cei-I ce cântăm cântare de biruință!
(Canonul Paștilor - cântarea 1)

2024 - Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor

Taina Sfântului Maslu, o exegeză teologică

Biserica Ortodoxă vine în ajutorul firii umane slăbănogite de păcat și captivă suferințelor sufletești și trupești prin mângâierea cea vindecătoare și plină de har a Tainei Sfântului Maslu. Asumat de asemenea în conștiința noastră ca o împreună-lucrare a rugăciunii de obște, acest reviriment liturgic și psihosomatic se întărește pe cuvântul Scripturii, mărturisindu-se în taina experienței personale.

Când vorbește despre Taina Sfântului Maslu și despre folosul ei taumaturgic, Învățătura Ortodoxă de Credință arată că: „*Este a șaptea Taină a Bisericii lui Hristos și cea mai puternică slujbă de ajutor și vindecare a celor bolnavi*”, „*Se face întotdeauna de cel puțin trei preoți, afară de cazurile excepționale, de obicei numai în zilele de post și numai pentru cei bolnavi*” și, nu în ultimul rând: „*Momentul principal al tainei este sfințirea untdelemnului prin repetarea de șapte ori a rugăciunii speciale de chemare a Duhului Sfânt*” (vezi: Arhim. Ioanichie Bălan, *Călăuză ortodoxă în Biserica I*, ediția a III-a, Ed. Mănăstirii Sihăstria, 2010, p. 106).

Fundamentul evanghelic al tainei

Legat de Taina Sfântului Maslu, Sfintele Evanghelii pun în evidență mai întâi momentul în care Domnul, „*chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință*” (cf. Matei 10, 1; Marcu 3, 15; Luca 9, 1). Efectele acestei lucrări harice se vor arăta de îndată, căci le mai spune Mântuitorul ucenicilor Săi: „*Celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși*” (Marcu 16, 17-18). Cu această făgăduință, ucenicii au pornit prima dată pe cale „*și ieșind, ei propovăduiau să se pocăiască și scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți și se vindecau*” (Marcu 6, 12-13). Iată, prin urmare, începutul aplicat al Tainei Sfântului Maslu, explicitat de Sfintele Evanghelii în deplinătatea conținutului său misionar. Prin aceste practici apostolice, Biserica lui Hristos a moștenit rânduiala liturgică a tainei, completând-o cu rugăciunile de căpetenie și cu slujba de binecuvântare a untdelemnului. Mai târziu, Sfântul Apostol Iacov, ruda Domnului și primul Episcop al Ierusalimului, consemnează printr-o mărturie și mai clară valoarea taumaturgică a Sfântului Maslu: „*Este bolnav cineva între voi să chema preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu undelemn în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și-l*

va ridica pe el Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor ierta lui” (Iacob 5, 14-15). Prin aceste cuvinte se demonstrează și se întărește faptul că „*Taina Ungerii cu untdelemn sfințit*” este puternic ancorată în tradiția Bisericii Primare, ea săvârșindu-se „*în numele Domnului*” și deci prin poruncă dumnezeiască.

Se impune astfel precizarea că Taina Sfântului Maslu a fost instituită de Însuși Mântuitorul Hristos, în intervalul celor 40 de zile după Înviere, înainte de Înălțarea Sa la ceruri, încredințând totodată și în același context evanghelic mandatul propovăduirii evanghelice către ucenicii Săi.

Primitorii și săvârșitorii tainei

La începutul Bisericii Primare, Taina Sfântului Maslu se săvârșea numai la căpătâiul patului celui bolnav, după îndemnul arătat de Sfântul Apostol Iacov (cf. Iacob 5, 14-15). Cu timpul, întrucât prin Maslu se mijloca nu numai sănătatea trupească, ci și cea sufletească, Biserica a introdus această taină și pentru cei sănătoși fizic, chiar și pentru copii, ritualul săvârșindu-se „*ori de câte ori ar fi fost nevoie*”. Sfântul Simeon al Tesaloniceului îi îndeamnă în acest sens pe creștini „*să apeleze cât mai des la Taina Sfântului Maslu*”. Mai mult, practicarea tainei a devenit atât de uzuală, încât clericii greci i-au găsit aplicare „*și pentru sufletele morților*”. În foarte multe biserici, mănăstiri sau catedrale, Maslu s-a împământănit treptat ca o slujbă de obște, atât pentru cei bolnavi, cât și pentru cei sănătoși.

Una din condițiile esențiale pentru primirea acestei sfinte taine cere ca „*bolnavul sau bolnavii să fie spovediți înainte, iar după slujbă, dacă au dezlegare, să fie împărtașiți*” (Arhim. Ioanichie Bălan, *Călăuză ortodoxă I*, p. 106). Dincolo de aceste aspecte și recomandări liturgico-practice, din punct de vedere dogmatic, efectele Sfântului Maslu nu sunt condiționate de mărturisirea prealabilă a participantului. Principalul criteriu, fără de care Taina Sfântului Maslu ar rămâne un simplu ritual lipsit de efecte, este în consecință „*credința că numai Dumnezeu poate vindeca toate neputințele noastre*” (cf. *Teologia Dogmatică și simbolică*, Vol. II, ediția a II-a, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2005, pp. 264-269).

După pravilele bisericesti, Taina Maslului nu se administrează celor cărora li s-a legat limba, pruncilor până la vârsta de șapte ani (deoarece ei sunt socotiți de Biserică fără păcate) și nebunilor până ce nu-și vin în fire (pr. prof. Ene Branște, *Liturgica Specială*, Ediția a IV-a, București, 2005, pp. 346-348). În Biserica Romano-Catolică, de această taină se împărtașesc numai cei care sunt bolnavi de moarte, aceasta fiind ca o pregătire pentru călătoria lor spre viața veșnică, de aceea poartă denumirea de „*extrema uncție*” sau „*ungerea cea mai de pe urmă*”.

Săvârșitorii Sfântului Maslu sunt preoții, așa cum reiese din cuvintele Sfântului Iacov: „*Să chema preoții Bisericii și să se roage pentru ei*” (cf. Iacob 5). Expresia „*să chema preoții*” are o evidentă semnificație generică, taina putând fi săvârșită în consecință și de episcop, care poartă întru sine „*plenitudinea harului*”. Pluralul arată totodată că pentru săvârșirea ei este nevoie de mai mulți slujitori.

Mistagogia numărului șapte

Tradiția veche a Bisericii confirmă faptul că Maslul poate fi săvârșit de cel puțin trei slujitori. „*Idealul liturgic*” afirmă numărul de șapte (preoți slujitori), după numărul celor șapte daruri despre care vorbește prorocul Isaia: „*Și se va odihni peste El duhul temerii de Dumnezeu, duhul înțelepciunii și al înțelegerii, duhul sfatului și al tăriei, duhul cunoștinței și al bunei credințe*”

continuare în pagina 15

2024 – Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți

Sfântul Luca al Crimeei - Chirurg, profesor de geniu, dar, mai ales, om

Împreună lucrător cu Hristos, chirurg al bolilor trupului și tămăduitor al bolilor sufletului, profesor universitar și păstor al creștinilor, Valentin Voino-Iasenețki, cunoscut nouă ca Sfântul Arhiepiscop Luca al Crimeei (1877-1961), a dorit Împărăția Cerurilor înaintea oricărui alt lucru. Este cinstit în Biserica Ortodoxă pe 11 iunie.

Tânărul Valentin era pasionat de pictură și literatură dar, dorind să se pună cu totul în slujba aproapelui, decide să urmeze calea medicinei. La terminarea studiilor, colegii și profesorii îi prevedeau un viitor strălucit ca savant de vocație, însă dragostea de semeni s-a dovedit mai puternică. („Am fost necăjit de faptul că nu mă înțeleg deloc, fiindcă eu studiasem medicina cu singurul scop de a fi toată viața medic de țară, pentru a da ajutor oamenilor sărmani” – notează Sfântul Luca al Crimeei în cartea sa autobiografică – *Am iubit pătimirea*).

Deși nu reușește să ajungă medic la țară, din cauza izbucnirii războiului Ruso – Japonez, viața îi va fi legată pentru totdeauna de slujirea aproapelui aflat în suferință. Timp de 17 ani a câștigat faimă printre oamenii simpli, pentru că era un „doctor milostiv”, și apreciere în mediul universitar pentru lucrările sale de mare valoare științifică. În 1921, simțind chemare dumnezeiască, Valentin este succesiv hirotonit preot, tuns în monahism, primind numele Sfântului Apostol și Evanghelist Luca, și apoi hirotonit arhieru. Din acel moment, numele lui Hristos a fost propovăduit cu tărie și fără încetare atât în predici, cât și prin întreaga sa viață reflectată în activitatea de profesor de anatomie topografică și de chirurg.

Propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu în vremea unui regim comunist ateu s-a tradus pentru Sfântul Arhiepiscop Luca în 11 ani de închisori și exiluri. Singur și prigonit, nu a încetat să slujească lui Dumnezeu. Dumnezeu a rânduit ca darurile cu care a fost înzestrat arhiepiscopul încă din tinerețe să nu rămână ascunse și nici să se piardă. Vocația de savant nu s-a stins nici în cel mai îndepărtat colț al Siberiei, unde a scris în permanență lucrări științifice în domeniul anesteziei regionale și chirurgiei septice. De asemenea, a practicat medicina oriunde a fost nevoie, fără a ține seamă de presiunile autorităților.

Înainte de fiecare operație, cererea ajutorului lui Dumnezeu, al Mai-

cii Domnului și al sfinților. Își punea mâna în care ținea bisturiul în cea a lui Hristos. Pacienții, văzându-se alinați în suferință, plini de recunoștință, îi mulțumeau episcopului Luca, care le răspundea astfel: „**Dumnezeu v-a vindecat cu mâinile mele. Acestuia să vă rugați întotdeauna**”.

În timpul celui de-al II-lea război mondial, fiind chirurg la un spital militar, îi trimitea pe medicii tineri să caute pacienții cu răni grave, pe care medicii îi considerau pierduți. Foile de observație ale spitalului, precum și mărturia inspectorului tuturor spitalelor militare sunt file de istorie care ne adevăresc că mulți din cei declarați fără speranță de supraviețuire s-au însănătoșit. Chirurgia umană, așa cum își amintesc studenții episcopului, era lecția pe care dorea să îi învețe pe toți. Cuvintele episcopului Luca își găsesc loc în medicină astăzi, mai mult ca oricând: „**Pentru chirurg nu trebuie să existe cazuri, ci doar un om viu, care suferă**”. În ciuda programului istovitor și a necazurilor pricinuite de autoritățile comuniste care îl lipseau uneori chiar și de mâncare, Sfântul Luca **nu a renunțat niciodată la bunătatea și iubirea față de aproapele**. Cunoștea numele bolnavilor și stabilea o legătură personală cu fiecare dintre aceștia.

Considera că a face tot ceea ce poți pentru suferinzi este ceva normal și cel ce a lucrat cu simț de răspundere nu trebuie lăudat. Își încuraja colegii medici să se adâncească încontinuu în cercetarea faptelor lor și a stării pacienților. Indiferența în îndeplinirea obligațiilor și îndatoririlor cerute de profesia de medic îl revoltau pe episcopul doctor.

Nu putem decât să ne minunăm de noblețea sufletului acestui om sfânt. Calomniile, suferințele, peripețiile incredibile, anchetele istovitoare, întemnițările, torturile, deportările, episcopul Luca le-a răbdat cu mare simplitate și încredere în voia lui Dumnezeu. Mai mult decât atât, arhiepiscopul Luca nu s-a resemnat, cum vedem prea adesea că se întâmplă cu noi, oamenii, ci a acceptat suferințele, continuând cercetarea și fiind om de știință valoros și un chirurg de geniu. Fără îndoială, viața Sfântului Luca conține atâta înțelepciune și învățătură, cât nu pot cuprinde toate cărțile de dezvoltare personală răspândite și apreciate astăzi. Dezinteresat și modest, chirurgul de geniu Luca a tămăduit suferințe și a călăuzit oameni spre viața veșnică, arătând încă o dată de ce putere și înțelepciune se bucură omul care nu se desparte de Dumnezeu.

Lucian Huzdup

continuare din pagina 14

(Isaia 11, 2). De aceea, Taina Sfântului Maslu mai este cunoscută în Biserica Greacă și sub denumirea de „*Taina celor șapte preoți*”, iar în Biserica Rusă cu numele de „*sobornavie*”, adică „*slujba adunării sau soborului preoților*”.

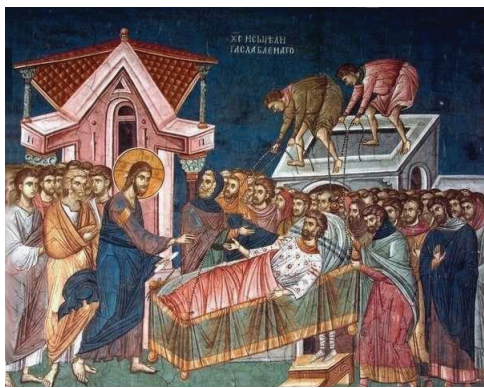
Numărul șapte, care marchează întreaga taină, își găsește temei și sprijin profetic în faptele istorice ale poporului lui Israel: au fost șapte preoți care au sunat din trâmbițe și de șapte ori a fost înconjurată cetatea Ierihonului, de șapte ori s-a rugat prorocul Ilie pe muntele Carmel pentru a mistui jertfa în fața preoților lui Baal, de șapte ori s-a culcat prorocul Elisei peste tânărul mort pentru a-l învia și tot de șapte ori l-a sfătuit pe Neeman leprosul să intre în Iordan pentru a se curăți (IV Regi 5, 14). Și mai mult, întreaga rânduală liturgică a tainei este pecetluită de această cifră simbolică: sunt șapte citiri apostolice și șapte Evanghelii, sunt șapte rugăciuni deosebite pentru binecuvântarea untdelemnului și tămăduirea bolnavului (*Liturgica Teoretică*, Ed. IBMBOR București, 2002, pp. 226-227).

Pr. Ioniță Apostolache

„Cu a Cărui rană toți ne-am vindecat”

In Postul cel mare și mai cu seamă în Săptămâna Pătimirilor Domnului, Biserica ne cheamă să ieșim din viața noastră de zi cu zi și să ne adâncim după cât putem în realitățile vieții duhovnicești. Această ieșire din timpul istoric se face în mod sugestiv, dar totodată practic, și prin rânduielile liturgice. De la începutul postului slujbele devin mai lungi, astfel serile slujim Pavcernița mare, în duminici Liturgia Sfântului Vasile cel Mare, apoi vin Deniile.

În Sfânta și Marea Vineri a Pătimirilor Domnului, adaugăm ieșirii din timp și o ieșire din determinările trupului, întrucât este zi de post aspru, chiar ajunare pentru cei ce pot. Nevoia lipsirii de hrană și cea a osteneții se contopesc într-un alt fel de putere, pe care o simțim la sfintele slujbe ca pe o ieșire din lumea aceasta. În această zi a jertfei Mântuitorului nu slujim nici o Liturgie, ci postim fiindcă Mirele S-a luat de la noi. Astfel, după Ceasurile Împărătești urmează direct vecernia scoaterii Sfântului Epitaf. Afară este dimineața de primăvară; în biserică se înserează, Soarele nostru Hristos apune în mormânt.

În cadrul acestei Vecernii se citesc trei paremii, dintre care ultima, din capitolul 53 al cărții Proorocului Isaia, reprezintă o tulburătoare prevestire a patimilor Domnului: „Dar el fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărâdelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor lui noi toți ne-am vindecat.” (Isaia 53, 5) Aceași proorocie o reia și Sfântul Apostol Petru tâlcuind sensul răstignirii Mântuitorului: ”El a purtat păcatele noastre” în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății, cu a Cărui „rană v-ați vindecat.” (I Petru 2, 24). Și tot aceasta o auzim întrețesută în rugăciunile Sfântului Maslu: ”Cel ce porți fără mâhnire neputințele noastre și ieși asupra-Ți suferințele noastre” (rugăciunea a cincea), „cu a Cărui rană toți ne-am vindecat.” (rugăciunea a șasea).

Astfel stăm înaintea Crucii Mântuitorului contemplând taina ființei noastre: noi toți bolnavi, supuși bolii din fire și căzuți în boală prin păcate, am primit leac din jertfa de pe cruce a Domnului nostru Iisus Hristos, care S-a jertfit o dată pentru totdeauna pentru tot omul. Înaintea acestei uluitoare constatări Teodoret al Cirului exclamă: „Iată o extraordinară și stranie modalitate de a tămădui: doctorul se supune operației și pacientul se vindecă.” (conform notei la Isaia 53, 5 din Biblia Mitropolitului Bartolomeu Anania). Întreaga învățătură autentic creștină, păstrată peste veacuri în Biserica Ortodoxă, converge spre această idee a tămăduirii. Totuși în mod curent noi nu ne raportăm la credința noastră în termeni medicali sau dacă o facem, credem că folosim metafore: Biserica este spital duhovnicesc, Sfânta Împărăție leac al nemuririi, păcatele răni iar patimile boli sufletești. Dimpotrivă, când ne referim la boli în sensul propriu, le avem în vedere doar pe cele studiate de medicină. Iar atunci când ne rugăm în biserică pentru vindecare, de exemplu la Taina Sfântului Maslu, tot pe acestea le socotim, chiar dacă acceptăm că ele ar putea fi în legătură cu starea noastră duhovnicescă - după cum ne arată de exemplu Mântuitorul la vindecarea paralizicului purtat pe pat de patru prieteni (Marcu 2, 1-12).

Pe bună dreptate, în Sfânta Evanghelie și în viața Bisericii avem ne-

numărate temeieri pentru a cere în rugăciune lui Dumnezeu, cu mijlocirea sfinților, alinare sau vindecare suferințelor pe care le îndurăm în trup. Știm că Mântuitorul Hristos a dăruit în mod explicit tămăduire unor bolnavi în baza credinței lor și nădăjduim astfel că nici credința noastră nu va fi rușinată. De asemenea, Biserica însăși se roagă și slujește pentru cei bolnavi de două mii de ani fără întrerupere, începând de la primii apostoli (citim în epistola sobornicească a Sfântului Apostol Iacob). Ea a rânduit pentru ei ectenii la fiecare slujbă, rugăciuni anume, o sfântă Taină prin care harul Sfântului Duh se împărtășește credincioșilor sensibil (uleiul sfințit). Ortodoxia este „știința tămăduirii” (Mitropolitul Ierotheos Vlachos), pentru că oferă omului calea vindecării ființei, dintr-o boală pe care în starea lui actuală nici măcar nu o poate sesiza sau înțelege pe de-a-ntregul. Dumnezeu l-a creat pe Adam perfect sănătos, fără să cunoască boala, căci era după chipul Său. Căzând în păcat, omul s-a rupt de viața în har și a descoperit tardiv că nu are nimic prin sine însuși - nici viață, nici sănătate, nici cunoaștere. Minteia s-a întunecat și n-a mai putut să înțeleagă rațiunile dumnezeiești, întrebându-se în mod tragic de atunci încoace de ce trăiește și de ce moare. De la Adam încoace nu mai există om sănătos, ci doar bolnavi cu simptome mai mult sau mai puțin aparente. Uitând ce a pierdut (comuniunea cu Dumnezeu), omul abia dacă realizează ce îi lipsește. Pe acest bolnav nedignificat și condamnat la moarte a venit Hristos să îl tămăduiască prin rana Sa.

Mântuirea înseamnă tămăduirea omului până în adâncul ființei, astfel încât el să poată trăi din nou în comuniune cu Dumnezeu în Rai. Este restaurarea completă a omului așa cum l-a vrut Dumnezeu: ”cu frumusețea cea dintâi iarăși împodobindu-mă” (slujba parastasului). Premizele ei au fost puse de Mântuitorul Hristos prin moartea și Învierea Sa. El ne-a dat puțința de a ne vindeca, ne-a adus la casa de oaspeți ca pe cel căzut între tâlhari și a lăsat pentru tămăduirea noastră dinarii Sfințelilor Scripturi și slujitorii Bisericii. De acolo omul are din nou puțința de a lucra pentru mântuirea sa, mai exact de a conlucra cu harul Duhului Sfânt pentru aceasta. Această lucrare a omului împreună cu Dumnezeu este și ea paradoxală, dacă ne gândim că sufletul își găsește adesea leac de tămăduire în suferințe. Dumnezeu știe de bolile noastre și nu este indiferent la suferința noastră. El o poartă cu adevărat împreună cu noi și prin aceasta ne dăruiește singura adevărată alinare, pe care cei ce ne îngrijesc și ne tratează nu ne-o pot dăruia, oricâtă milă ar avea. Dumnezeu îngăduie totuși să gustăm suferințele pentru a dobândi „mai bună mântuire”, de exemplu precum orbul din Ierihon care înainte de a vedea trupește a dobândit vederea duhovnicescă și l-a cunoscut pe Mântuitorul ca Mesia (Luca 18, 35-43). Mai mult, prin mărturia Sfântului Apostol Pavel avem nădejde că suferințele noastre fac loc harului lui Dumnezeu să se sălășuiască în noi și să lucreze cu putere (II Corinteni, 12, 7-8). Iată-ne deci la picioarele Crucii Domnului nostru Iisus Hristos în Vinerea sfințelilor și înfricoșătoarelor Sale Patimi. Bolnavi de păcat de la Adam încoace, dar răscumpărați pentru tămăduire prin sângele dumnezeiesc de pe cruce. Bolnavi de neputințele unui trup stricacios, care și-a pierdut frumusețea cea dintâi, dar făcându-ne prin aceasta vas al harului Duhului Sfânt spre desăvârșire („căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune”). Nevrednici de darurile lui Dumnezeu, dar iată că El S-a milostivit de noi și ne-a îngăduit să facem încă o dată călătoria postului spre Patima și Învierea Sa. Prin care să ne și tămăduim pentru veșnicie. Amin!

Iulia Monti

Să-L întrebăm pe Hristos!

Duhul tulburării, al revoltei, al scotocirii după noi probleme, al incurcării în polemici invadează zi de zi mediul online, cotropind mințile oamenilor. Prin lucrarea acestui duh lumea este tot mai divizată. Nici măcar în preajma Învierii nu a stat degeaba, ci după dictonul „divide et impera”, a agitat societatea civilă. Subiectul polemicii a fost data sărbătoririi Sfinților Paști. Problema este veche și evident nu se rezolvă în presă, ci în Sinod, singurul îndreptățit să gestioneze asemenea subiecte, după cuvântul Evangheliei: „Păruțu-s-a Duhului Sfânt și nouă” (Faptele Apostolilor 15, 28).

Dar scopul de a tulbura pacea Bisericii a fost atins. „Pace vouă!” Unde este pacea dăruită de Hristos? Cine nu vrea să primim acest dar al Învierii? Iar presa continuă să tulbure zilele Patruzecimii. Oricum, problema reală nu este calendarul, ci comuniunea. Alinierea calendarului, dacă nu este realizată de toată Ortodoxia, pune comuniunea cu celelalte confesiuni creștine mai presus de comuniunea cu celelalte Biserici Ortodoxe. Iar încercarea de a deznoda rațional nodul gordian este sortită eșecului, el trebuie tăiat cu sabia duhului.

Într-o conferință despre problemele tinerilor, părintele Nicolae Tănase a fost întrebare de un student dacă poate să meargă la discotecă. Toată lumea se aștepta la un răspuns negativ, care desigur ar fi născut alte discuții. Părintele a tăiat nodul simplu, cu lumina Duhului Sfânt. I-a spus studentului să se ducă, să deschidă ușa discotecii și să spună: „Hristoase, după Tine!” Și dacă Hristos ar intra acolo, să intre și el. Un răspuns limpede, ca lumina lui Hristos ce luminează tuturor.

Polemica iscată pe marginea calendarului deschide două probleme. În primul rând ne amintește cum se iau deciziile bune: să fie întrebare Hristos. Voia lui Dumnezeu în toate, a nimănui altcuiva. În al doilea rând se ridică întrebarea: Care Hristos? Aici va fi nevoie de profesori de religie foarte bine pregătiți pe probleme interconfesionale, pentru lămurirea elevilor care consideră că este un singur Dumnezeu, deci toate religiile sunt bune, cu atât mai mult confesiunile care sărbătoresc împreună Paștile.

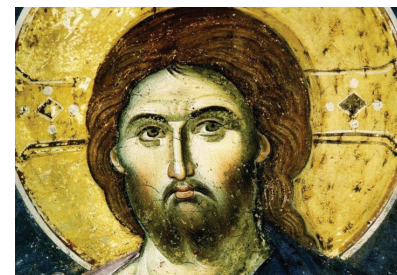
Voia Domnului

Greu lucru. Dar esențial, după cuvântul părintelui Rafail Noica: „Vor fi la Judecată două tabere: cei care vor fi zis în viața lor lui Dumnezeu: Facă-se voia Ta! și cei cărora Dumnezeu le va zice la Judecată: Facă-se voia ta! Și dacă Dumnezeu îmi spune mie Facă-se voia ta! și eu mă voi duce să îmi fac voia mea, asta este iadul! Când vom înțelege, frați și surori, că singurul lucru de dorit, singurul Rai este să putem trăi Facă-se voia Ta, Doamne”. Și atunci este de o importanță capitală să îi învățăm pe elevii noștri să caute cu orice preț să afle și să împlinescă voia lui Dumnezeu, pentru moment în viața lor, dar și pe mai departe, când poate vor fi în funcții de conducere lumești sau bisericesti, în viața poporului lor. Fiindcă numai așa vor avea pace, atât în lume, cât și veșnic, când se vor socoti și urmările faptelor celor ce au luat hotărâri în numele neamului din care se trag.

Sunt nenumărate locuri în program în care elevii iau cunoștință de voia lui Dumnezeu, exprimată concret prin poruncile Sale, de la cea din Rai, de a nu gusta din pomul cunoștinței binelui și a răului, până la Legile morale ale Vechiului și Noului Testament, concentrate în Decalog și Fericiri. Apoi, o găsim în contexte variate din Sfânta Scriptură, fie prin glasul profeților, fie prin situații de viață în care este vădită pronia sau judecata lui Dumnezeu. Părintele Sofronie Saharov arată că „este esențial să citim Evanghelia, cu care nu se poate compara nici o altă carte. Apoi, viața noastră va fi construită pe Cuvântul lui Dumnezeu. Și vom începe să ne gândim și să luăm decizii în spiritul poruncilor divine”. Citirea Scripturii este o modalitate practică de a-i învăța să facă, după cuvântul părintelui Nicolae Tănase, voia lui Hristos în diferite situații din viață. În plus, lecțiile despre istoria Bisericii dezvăluie voia lui Dumnezeu exprimată în hotărârile și canoanele Sinoadelor ecumenice și locale, adoptate sub însuflarea Duhului Sfânt. Într-un articol recent am arătat că elevii pot afla voia Domnului prin glasul părintelui duhovnic și prin cercetarea marilor nevoitori contemporani.

Dar, care Domn?

E o întrebare legitimă aceasta: care Hristos? Și esențială, pentru că mântuirea atârna de El. Obişnuim să le fac elevilor o schemă pentru a-i lămurii că, deși este un singur Dumnezeu, religiile monoteiste sau confesiunile creștine ni-L arată diferit.

Puneam în centrul tablei un soare și pe margine mai mulți oameni care se uitau la el prin ecrane variate. Soarele era Dumnezeu, iar ecranele conțineau învățăturile de credință, adică filtrele prin care oamenii Îl cunoșteau. În prima etapă, schema încadra creștinismul în contextul marilor religii. Astfel, pe ecranul creștinului Mesia era Hristos, Fiul lui Dumnezeu, fiind cel mai mare profet, Cel ce S-a revelat pe Sine. Pe ecranul iudeului, Mesia, Hristosul, este încă așteptat, cel mai însemnat profet fiind Moise, iar pe ecranul musulmanului Hristos este un profet, fiul Mariei, cel mai mare profet fiind Mohamed. Evident, prin faptul că în creștinism Îl cunoaștem pe Dumnezeu de la Însuși Fiul lui Dumnezeu arată că numai în această religie ecranul arată adevărul. În a doua etapă, soarele era Hristos, iar pe ecranele confesiunilor creștine erau învățături specifice: pe al ortodoxului, conform Crezului niceo-constantinopolitan, pe cel catolic și pe cel protestant, cu filioque. Adăugăm și alte elemente distinctive, spre exemplu că Maica Sa a fost concepută natural, sau prin Imaculata concepțiune, respectiv că nu trebuie cinstită în mod deosebit, apoi problema „fraților Domnului”, problema Euharistiei etc. Și aici, hotărârile și canoanele Sinoadelor ecumenice, din perioada în care creștinătatea era una, arată clar că numai ecranul ortodox Îl arată pe Mântuitorul așa cum este, de aceea comuniunea euharistică interconfesională nu poate avea loc, pentru că nu se mărturisește același Hristos. Deși de ani buni se solicită, în numele solidarității și al corectitudinii politice, să nu se mai studieze în amănunt pe diferențele interconfesionale, aceasta va deveni o necesitate atunci când forma va fi una (data Învierii), dar fondul va rămâne divers (învățăturile despre Cel înviat). Altfel, vom avea o mare confuzie în sufletele elevilor.

Cuvinte lămurite

Revenind la polemica amintită, dacă manipularea mediatică se bazează pe crearea unor stări de teamă, de conflict, de mândrie sau negative pe marginea datei celebrării sărbătorilor cu dată schimbătoare, ieșirea de sub vraja ei se face urmând povețele părintelui Ghelasie de la Frăsinei care, asemenea unor porunci, ne învață voia lui Dumnezeu: „să nu te alarmezi, să nu te contrazici, nu îți arăta nevoița, nu blama răul”. Și știm că este voia Lui, pentru că așa a făcut Hristos: nu S-a temut, a fost blând și smerit cu inima și s-a rugat pentru cei ce Îl răstigneau zicând: „Iartă-i, Doamne, că nu știi ce faci”. Cu adevărat nu știau ce faci, pentru că dacă ar fi cunoscut durerea păcatului, veșnic vie, nu l-ar fi făcut. Și aceasta pentru că nu L-au recunoscut pe Hristos ca Domn și Dumnezeu adevărat. Oare noi astăzi știm ce facem? Căci Domnul spune: „Se vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, pe cei aleși” (Marcu 13, 22).

De aceea, să ne rugăm să-L mărturisim pe Hristos Cel adevărat și să facem ce vrea Dumnezeu în toate, atât noi, cât și mai-marii noștri. Să-i învățăm pe elevi ca în loc să comenteze sau să blameze întâistătătorii noștri bisericesti și lumești, să-și împlinescă datoria de a se ruga pentru ei. Rugăciunea aceasta este un mod practic de a împlini voia Domnului și de a contribui la unitatea Bisericii, pentru că, după cuvântul părintelui Rafail Noica, „toate se leagă și se dezleagă în duh și în nevăzut”.

Prof. Mihaela Ghițiu

Părintele Benedict Ghiuș (1904 - 1990) - monah cu vocație filocalică

Anul acesta se vor împlini 120 de ani de la nașterea Părintelui Benedict Ghiuș, teolog și monah pe calea sfințeniei prin jertfă, rugăciune și smerenie.

Părintele Benedict Ghiuș s-a născut pe 21 octombrie 1904 în satul Domnești, comuna Pufești, din județul Vrancea, primind la botez numele de Vasile. Vocația religioasă a tânărului vrâncean s-a manifestat de timpuriu, iar acest lucru i-a orientat pentru totdeauna existența. După încheierea în mod strălucit a studiilor teologice la Facultățile de

Teologie din Chișinău și București, părintele Benedict a fost propus pentru o bursă la Facultatea de Teologie din Strasbourg. Studiile din Franța au fost încununare cu obținerea titlului de doctor în teologie, Benedict Ghiuș devenind astfel unul dintre cei mai buni pregătiți teologi din România acelor vremi. În paralel cu teologia, a făcut la Strasbourg studii de sociologie și filosofie, iar pe lângă limbile clasice – greaca și latina - pe care le studiase din Seminar, își însușește germana, engleza și franceza.

Anul 1934 marchează în viața tânărului Vasile Ghiuș încredințarea întregii sale ființe Mântuitorului Iisus Hristos. Se călugărește la Mănăstirea Chițcani, județul Tighina din Basarabia, primind numele de călugăr Benedict. Mitropolitul Basarabiei Gurie Grosu († 1943) îl hirotonese ierodiacon și-l aduce la Mitropolia de la Chișinău, apoi îl va hirotoni și ieromonah. Urmașul la Mitropolia Bucovinei ÎPS Visarion Puiu († 1964) îl trimite din nou la Strasbourg, ca preot capelan ortodox „*în folosul și sprijinul studenților români*”, care studiau acolo. Atât în timpul studiilor, cât și după acestea, desfășoară o muncă de publicare a crezurilor sale la revistele timpului: „Misionarul”, „Luminătorul din Chișinău”, „Glasul monahilor”, „Cuvânt bun” și altele. Datorită acestei activități, episcopul Hotinului Tit Simedrea († 1971) îl hirotonese în treapta de protosinghel, iar apoi Sfântul Sinod îl înalță la cea de arhimandrit.

Împreună cu alți doi călugări a scris broșura, „Înnoiește-te, noue Ierusalime”. În cuprinsul acesteia a pus problema unei mai bune organizări a Bisericii pe baza principiilor mistico-religioase și făcea propuneri concrete în această privință. Textul propus a fost considerat de autorități ca „legionar” și s-au folosit de asta, pentru a bloca în 1944 validarea părintelui drept episcop de Hotin, deși fusese ales cu mare majoritate de voturi. Românii din Basarabia îl așteptau cu drag să le fie episcop, mai ales că doi ani (1938-1940) a activat cu mult folos în cadrul Seminarului din Bălți. Smerit, tânărul monah Benedict și-a acceptat destinul și niciodată nu a făcut caz de faptul că, la un moment dat, putea să devină ierarh. Stabil în cele din urmă în București, Părintele Benedict Ghiuș se implică în lucrarea spirituală a „Rugului Aprins”.

În anul 1945, la Mănăstirea Antim din București, a luat ființă mișcarea

creștină „Rugul Aprins”, inspirată din Biblie (Ieșire 3, 2-5). După interpretarea părintelui Ieroschimonah Daniil Teodorescu – Sandu Tudor († 1962), inițiatorul acestei mișcări, „Rugul Aprins”, care ardea și nu se mistuia, era simbolul rugăciunii neîncetate, a „Rugăciunii lui Iisus”. Miezul „Rugului Aprins” era tocmai rugăciunea neîncetată.

Părintele Benedict, pe atunci asistent la catedra de Ascetică și Mistică, de la Facultatea de Teologie din București, era în miezul acestor preocupări ale „Rugului Aprins”. Conferințele, care se țineau atunci în biblioteca Mănăstirii Antim, erau axate în general pe tema Rugăciunii. Aceste întâlniri aveau loc, de obicei, duminica după amiază, iar în zilele săptămânii, seara, se aduna doar o parte din personalul mănăstirii cu părintele Benedict și cu părintele Daniil, se citeau și comentau texte filocalice despre Rugăciunea lui Iisus.

În scurt timp Mănăstirea Antim este vizitată de mulți intelectuali, teologi, scriitori, filosofi, dar și studenți la diferite facultăți, toți cu un singur gând, să reziste comunismului prin rugăciune și trăire puternică în Duh. Părintele Ioan Culighin, care se refugiase de la Kiev la Mănăstirea Cernica (din copilărie trăise în Mănăstirea Optina – Rusia), era un mare rugător și devine îndrumător pentru cei de la Antim, fiind numit „Ioan Străinul”. Cu bunăvoința Arhimandritului Vasile Vasilachi († 2003), starețul de la Antim, cei prezenți se adunau regulat, practicau „Rugăciunea lui Iisus” și discutau diverse teme de religie, filosofie, literatură, în biblioteca Mănăstirii Antim. Întâlnirile au durat 3 ani (1945-1948) și au transformat Rugul Aprins într-un „vulcan mistic”, cum spunea Părintele Roman Braga. Printre participanți se numărau nume mari ale intelectualității de atunci, cum ar fi: Vasile Voiculescu, Dumitru Stăniloae, Mircea Vulcănescu, Alexandru Mironescu, Barbu Slătineanu, Arsenie Papacioc, Adrian Făgețeanu, Sofian Boghiu, Roman Braga, dar și studenți la teologie precum: Bartolomeu Anania, Andrei Scrima, Antonie Plămădeală, George Văsi. În anul 1948, după intervenția autorităților comuniste, patriarhul Justinian Marina a interzis grupului „Rugul Aprins” întâlnirile la Mănăstirea Antim, iar membrii de seamă s-au risipit pe la diferite mănăstiri. Cu toate acestea prietenile, relațiile și afinitățile foștilor confrăți de la Rugul Aprins s-au păstrat însă peste ani.

În februarie 1949 Părintele Benedict Ghiuș a fost chemat la o nouă slujire, cea de vicar patriarhal, în urma insistențelor patriarhului Justinian. Mai mult, patriarhul îl dorea pe Benedict Ghiuș episcop plin. Din păcate, lipsa de încredere a guvernanților comuniști în persoana arhimandritului Benedict a făcut ca activitatea lui în această funcție să fie de scurtă durată. În martie 1950 Părintele Ghiuș a plecat profesor la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamț, unde a stat până în ianuarie 1955. Considerat de unii un fel de „exil aurit” al foștilor ierarhi căzuți în dizgrația puterii, Seminarul de la Neamț a constituit, din contră, pentru părintele Benedict, o perioadă de mari bucurii sufletești. Aici a regăsit liniștea mănăstirii și posibilitatea de a fi aproape de tinerii teologi, deoarece niciodată părintele Benedict nu și-a neglijat vocația de învățător în cel mai autentic sens creștin al cuvântului.

Revenit la București în 1955, în chiliile Mănăstirii Plumbuita, la domiciliul profesorului Alexandru Mironescu sau în propria locuință, părintele Benedict a continuat pentru o nouă generație spiritul „Rugului Aprins”. I-a îndrumat pe studenți pe căile rugăciunii, dar și ale comportamentului în societate, îndemnându-i să nu stea departe de colegii lor care nu cred în Dumnezeu, ci să răspundă cu dragoste și înțelegere la provocările unei lumi devenite tot mai ostilă religiei. Această activitate duhovnicească a

continuare în pagina 19

CATEHISM - Dezvoltarea caracterului creștin

Caracterul moral și duhovnicesc al unui creștin se dezvoltă sub influența a trei factori.

Care sunt acești factori?

Ascultarea de Hristos și de Biserica Sa; stăruința personală în trăirea tuturor virtuților și harul lui Dumnezeu prin Sfintele Taine sau insuflare specială.

Care sunt cele mai însemnate virtuți creștine?

Credință, nădejdea și dragostea.

Putem exprima aceste virtuți cu alte cuvinte?

Dreapta cugetare prin credința în Hristos; simțirea curată prin nădejdea în Hristos și fapta cea bună prin dragostea în Hristos.

Care sunt celelalte virtuți creștine?

Sunt multe, dar șapte dintre ele sunt considerate a fi mai presus de celelalte.

Care sunt aceste virtuți?

Smerenia, Dărnicia, Curăția morală, Milostenia, Înfrânarea, Blândețea și Răvna în credință.

Cum dobândim aceste virtuți?

Prin repetare și înnoire, până când aceste virtuți ne devin firești ca respirația.

Este repetarea virtuților creștine foarte însemnată în dezvoltarea caracterului nostru?

Da, la fel cum bună educație constă mai cu seamă în repetare, care este de fapt aplicarea în viață a virtuților creștine.

Care este piedica în calea dezvoltării firești a caracterului creștin? Păcatul.

Ce este păcatul?

Cuvântul grecesc pentru păcat este „amartia”, și are sensul de răfăcire, de mers într-o direcție greșită și anume, pe calea morții și nu a vieții. Păcatul nu constă în încălcarea unor norme etice, ci în înstrăinarea de viața cea adevărată. Prin păcat, omul demisionază într-un mod liber din posibilitatea părtășiei la viața dumnezeiască. În esența lui, păcatul este minciună și violență.

Care dintre păcate sunt numite păcate de moarte?

Numim păcate de moarte acele păcate care aduc moartea veșnică. Acestea sunt în număr de șapte.

În ce legătură sunt păcatele de moarte cu cele șapte virtuți?

Ele sunt potrivnice virtuților, și sunt: Mândria, potrivnică smereniei; Iubirea de arginți, potrivnică dărnicii; Desfrânarea, potrivnică curăției morale; Pizma, potrivnică milosârdiei; Lăcomia, potrivnică înfrânării; Mânia, potrivnică blândeții; Deznădejdea, potrivnică răvnei în credință.

Există și păcate mai grave?

Da, sunt patru păcate strigătoare la cer pentru pedeapsă.

Care sunt aceste păcate?

Uciderea cu voie prin tâlhărie, sodomia, oprirea platei lucrătorilor și asuprirea văduvelor și orfanilor.

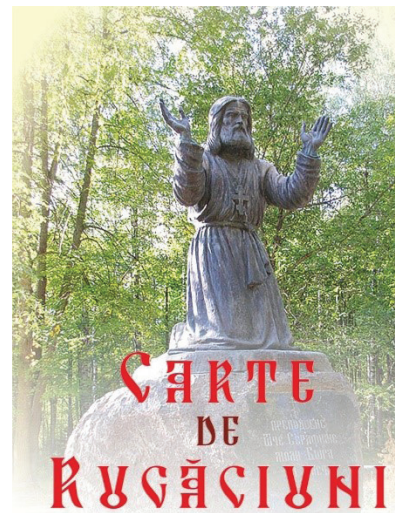
Există multe păcate mai mici?

Există multe păcate mai mici sau păcate ușoare prin gânduri, cuvinte, dorințe și fapte.

Cum ne putem izbăvi de păcate?

Prin Sfânta Taină a Pocăinței, prin autodisciplina de a nu mai repeta păcatele, ca și prin exersarea/practicarea virtuților.

Catehism Ortodox/PER

Pravila zilnică a creștinului ortodox

continuare din pagina 18

condus la arestarea și condamnarea părintelui Benedict Ghiuș în 1958. Miscarea „Rugul Aprins”, care îndruma pe membrii săi către practicarea Rugăciunii lui Iisus, aducătoare de multă pace în suflete, a fost văzută de autoritățile politice-atee de atunci ca o organizație conspirativă, ostilă ordinii de stat. Ca urmare, s-a procedat la arestarea lor în noaptea de 13 -14 iunie 1958. Cei mai vinovați dintre ei, după acuzele Securității, au fost 16 persoane, laici și monahi, acuzați de uneltire împotriva ordinii sociale. Între cei 16 arestați și condamnați la ani grei de temniță au fost în primul rând părintele Daniil Teodorescu (mort la Aiud) și părintele Benedict Ghiuș, care întrețineau flacăra ”Rugului Aprins”, ce ardea și nu se mistuia.

Principala acuzație care i s-a adus părintelui a fost aceea că, în cadrul unor „întuniri subversive”, a făcut „educație naționalistă, antidemocratică” și, împreună cu ceilalți membri ai lotului, ar fi purtat „o serie de discuții dușmănoase, făcând agitație contrarevoluționară împotriva orânduirii de stat democrat-populară din RPR”. Pentru „vina” că i-a învățat pe tineri căile lui Dumnezeu, părintele Benedict Ghiuș a fost condamnat la 18 ani de muncă silnică și 10 ani de degradare civică. A suferit lungi interogatorii, chinuri și a trecut prin inchisorile de

la Jilava și Aiud, apoi a muncit din greu la stuf în lagărele din Deltă. Eliberat în urma decretului de grațiere din vara anului 1964, a revenit în București, unde patriarhul Justinian I-a luat în preajma sa, părintele Ghiuș slujind ani la rândul în Catedrala patriarhală. Trecutul însă nu-i dădea pace. Foști prieteni, din țară sau plecați peste graniță, doreau să reia legătura cu el, moment în care „antenele” Securității se activau rapid. Orice întâlnire a foștilor deținuți politici era privită ca o amenințare, chiar dacă cei în cauză începeau să se apropie de amurgul vieții. Nici după pensionare și retragerea la Mănăstirea Cernica (din 1975) părintele Benedict nu a scăpat de supraveghere. Abia în 1978 Securitatea a hotărât să nu-l mai urmărească pas cu pas, convingându-se în cele din urmă că avea de-a face cu un bătrân bolnav, care nu primea vizite, nu discuta chestiuni politice, singurele drumuri pe care le făcea fiind la biserică. Restul zilelor și le-a petrecut în aceeași discreție și smerenie, adâncit în rugăciunea inimii. A avut bucuria să vadă cum tinerii, în decembrie 1989, au răsturnat regimul comunist ateu, și cum s-au rugat, asemenea lui în tinerețe, pentru o țară nouă. A trecut la cele veșnice pe 12 iunie 1990, iar mormântul său de la Cernica este adesea vizitat de cei care vor să-și aducă aminte de „binecuvântatul părinte Benedict”.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

2024 - Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor și Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți

Cu dragoste în Hristos, Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 9 februarie 2023, a examinat referatul *Cancelariei Sfântului Sinod* privind declararea anului 2024 în Patriarhia Română ca „Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor” și „Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți”.

Propunerea celor două teme, omagială și comemorativă, pentru anul 2024, este argumentată în special prin creșterea accelerată din ultimii ani a numărului de oameni afectați de bolile clasice și de adicții multiple actuale. Atât în *Sfânta Scriptură*, cât și în scrierile *Sfinților Părinți*, se evidențiază legătura între *suflet și trup*, între *viața spirituală și sănătatea omului*, între *rugăciune și vindecare*. Îngrijirea bolnavilor și curățirea de păcate au fost accentuate încă din Vechiul Testament prin îndemnul de a cerceta pe bolnavi: „Nu te teme a cerceta pe bolnavi, că pentru aceste fapte vei câștiga iubirea” (*Ecclesiastul 7, 37*) și sfatul de a recurge la știința medicilor, care este de la Dumnezeu: „Și doctorului dă-i loc, că și pe el l-a făcut Domnul [...]” că și el se va ruga Domnului, ca să dea odihnă și sănătate spre viață” (*Înțelepciunea lui Iisus Sirah 38, 12, 14*). Sfântul Evanghelist Matei mărturisește că Domnul Iisus Hristos „a scos duhurile (rele) cu cuvântul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice: *Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat*” (Matei 8, 16-17).

Activitatea Bisericii Ortodoxe de alinare a suferinței și ajutorare a oamenilor bolnavi se exprimă atât prin administrarea Sfințelor Taine care vindecă trupurile și salvează sufletele prin lucrarea harului Duhului Sfânt: *Taina Spovedaniei, Taina Maslului și Taina Euharistiei*, cât și prin organizarea de proiecte și instituții medicale.

Având în vedere că viața și sănătatea omului sunt daruri ale lui Dumnezeu față de care Biserica își arată mereu grija și responsabilitatea, dedicarea anului 2024 unei atenții sporite către oamenii bolnavi sau afectați de dependențe (adicții, patimi) se va reflecta și în plan social-filantropic și social-medical în instituțiile medicale înființate și administrate de Biserică (cabinete medicale, centre de recuperare, spitale), dar și în instituțiile medicale de stat, prin cooperarea dintre preoți și medici sau psihologi, în concordanță cu prevederile celui mai recent *Protocol privind desfășurarea activităților de asistență religioasă creștin-ortodoxă în unitățile sanitare subordonate Ministerului Sănătății* încheiat între Patriarhia Română și Ministerul Sănătății (25 octombrie 2022), prin care se reglementează activitatea de asistență religioasă în unitățile sanitare și se stabilește colaborarea în domeniul asistenței medicale integrate cu asistența socială și religioasă.

De asemenea, comemorarea în anul 2024 a tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți cinștiți în evlavia poporului român este un moment favorabil de sporire a rugăciunii pentru vindecarea bolnavilor și de apreciere a celor care îi îngrijesc pe cei bolnavi la casele lor sau în spitale. În acest sens, la *Cancelaria Sfântului Sinod* a fost redactat un program-cadru (liturgic, cultural și mediatic).

Cancelaria Sfântului Sinod

Parohia noastră are nevoie de o biserică proprie și în acest scop s-a deschis un cont bancar special.

DEVENIȚI CTITORI, SPRIJININD ACHIZIȚIONAREA UNEI BISERICI ORTODOXE ROMÂNE ÎN ZÜRICH!

Donațiile se fac în contul: CREDIT SUISSE - IBAN: CH31 0483 5035 8248 3100 2, SWIFT / CRESCHZZ80A

Für eine rumänische Kirche in Zürich

Mulțumim călduros Prințului Ștefan Dimitri Ferdinand Sturdza și Companiei Déesse Cosmetics pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina

www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU

Tel.: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

Email: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich.

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare). Contact Email: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H,

Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St.

Nikolaus, Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Iulia Monti, Milica Enoiu, Alina Bucher

Grafică și tehnoredactare: Alina Bucher